

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Štěpán Svoboda

Reorganizace dle insolvenčního práva

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: doc. JUDr. Petr Smolík, Ph.D.

Katedra občanského práva

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 1. září 2019

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracoval samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 118 983 znaků včetně mezer.

.....

Štěpán Svoboda

V Praze dne 1. září 2019

Tímto bych chtěl poděkovat vedoucímu své diplomové práce doc. JUDr. Petrovi Smolíkovi, Ph.D. za pomoc a rady při psaní této práce. Dále bych chtěl poděkovat svým rodičům za podporu nejen při psaní této práce, ale během celého mého studia.

Obsah

Úvod.....	1
1. Insolvenční řízení s přihlédnutím k reorganizaci.....	3
1.1. Zahájení insolvenčního řízení.....	3
1.2. Úpadek.....	4
1.2.1. Úpadek pro platební neschopnost	4
1.2.2. Úpadek z předlužení.....	6
1.2.3. Hrozící úpadek	6
1.3. Obsah a náležitosti insolvenčního návrhu	7
1.4. Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení.....	10
1.5. Projednání insolvenčního návrhu, rozhodnutí o něm a rozhodnutí o způsobu řešení úpadku	13
1.5.1. Osvědčení úpadku	13
1.5.2. Rozhodnutí o úpadku	13
1.5.3. Rozhodnutí o způsobu řešení úpadku.....	14
1.5.4. Jiná rozhodnutí o insolvenčním návrhu	15
2. Reorganizace jako způsob řešení úpadku	19
2.1. Pojem reorganizace.....	19
2.2. Přípustnost reorganizace.....	20
2.3. Návrh na povolení reorganizace	24
2.3.1. Osoba oprávněná podat návrh na povolení reorganizace.....	24
2.3.2. Lhůta k podání návrhu na povolení reorganizace	24
2.3.3. Přistoupení k řízení.....	25
2.3.4. Náležitosti návrhu na povolení reorganizace	25
2.4. Rozhodnutí o návrhu na povolení reorganizace	27
2.4.1. Odmítnutí návrhu na povolení reorganizace	27
2.4.2. Projednání návrhu na povolení reorganizace	27

2.4.3.	Zamítnutí návrhu na povolení reorganizace.....	30
2.4.4.	Povolení reorganizace	31
2.5.	Věřitelé při reorganizaci	35
2.6.	Reorganizační plán	38
2.6.1.	Sestavení reorganizačního plánu	39
2.6.1.1.	Osoba oprávněná sestavit reorganizační plán.....	39
2.6.1.2.	Obsah reorganizačního plánu	40
2.6.1.3.	Zpráva o reorganizačním plánu	41
2.6.2.	Způsoby reorganizace	42
2.6.3.	Schvalování reorganizačního plánu	43
2.6.3.1.	Projednání reorganizačního plánu věřiteli	43
2.6.3.2.	Rozhodování insolvenčního soudu o reorganizačním plánu	46
2.7.	Provádění reorganizačního plánu	49
2.7.1.	Účinnost reorganizačního plánu	49
2.7.2.	Účinky reorganizačního plánu	49
2.7.3.	Kontrola a dohled při provádění reorganizačního plánu	51
2.7.4.	Změna reorganizačního plánu	52
2.8.	Skončení reorganizace	54
2.8.1.	Zrušení rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu.....	54
2.8.2.	Přeměna reorganizace v konkurs.....	54
2.8.3.	Splnění reorganizačního plánu	56
	Závěr.....	57
	Seznam zkratk	59
	Seznam zdrojů	60
	• Seznam použité literatury	60
	• Seznam použitých právních předpisů.....	60
	• Seznam použité judikatury	61

• Ostatní prameny	63
Reorganizace dle insolvenčního práva	64
Abstrakt	64
Klíčová slova:	64
Reorganization under insolvency law	65
Abstract	65
Key words:	65

Úvod

Úpadek dlužníka lze řešit třemi způsoby, a to konkursem, reorganizací nebo oddlužením. V mé práci se budu zabývat reorganizací, která se vedle oddlužení řadí k sanačním způsobům řešení úpadku dlužníka, jejichž cílem je narozdíl od konkursu zachování ekonomické aktivity dlužníka.

Institut reorganizace byl do českého právního řádu zaveden insolvenčním zákonem a je upraven v ustanoveních § 316 až 364 insolvenčního zákona. Institut reorganizace tedy již není institutem zcela novým a neznámým, nicméně díky početným novelizacím insolvenčního zákona je tématem stále aktuálním.

Cílem této práce je popsat a analyzovat platnou a účinnou právní úpravu institutu reorganizace za využití právních předpisů, odborné literatury a početné judikatury.

Práce je rozdělena na dvě hlavní části, přičemž první část pojmenovaná „Insolvenční řízení s přihlédnutím k reorganizaci“ je zaměřena na instituty insolvenčního řízení, které jsou společné všem způsobům reorganizace. Nicméně tato část neobsahuje všechny takové instituty, ale pouze ty nejdůležitější, a to s přihlédnutím k reorganizaci.

První část je rozdělena do pěti kapitol, které pojednávají o zahájení insolvenčního řízení, úpadku dlužníka (včetně hrozícího úpadku), obsahu a náležitostech insolvenčního návrhu, účincích spojených se zahájením insolvenčního řízení a o projednání insolvenčního návrhu a rozhodnutí o něm.

Druhá část pojmenována „Reorganizace jako způsob řešení úpadku“ je věnována samotné reorganizaci jako způsobu řešení úpadku dlužníka. Tato část se člení do osmi kapitol a odpovídá systematické insolvenčního zákona.

V prvních dvou kapitolách druhé části práce se věnuji pojmu reorganizace a její přípustnosti (včetně takzvané předjednané reorganizaci). Následuje třetí a čtvrtá kapitola zaměřená na návrh na povolení reorganizace (a to jak dlužnický, tak věřitelský) a rozhodování o něm.

Kapitola pátá pojednává o postavení věřitelů při reorganizaci. Předmětem dalších dvou kapitol práce, tedy šesté a sedmé, je problematika reorganizačního plánu (od jeho sestavení až po jeho schválení) a provádění reorganizačního plánu včetně jeho změn.

Závěrečná osmá kapitola se zaměřuje na samotný konec procesu reorganizace, tedy její skončení, kdy může dojít ke zrušení rozhodnutí, kterým byl reorganizační plán schválen, přeměně reorganizace v konkurs anebo ke splnění reorganizačního plánu nebo jeho podstatné části.

1. Insolvenční řízení s přihlédnutím k reorganizaci

1.1. Zahájení insolvenčního řízení

Insolvenční řízení je zvláštní druh občanského soudního řízení, které probíhá před insolvenčním soudem a jehož předmětem je úpadek nebo hrozící úpadek dlužníka a způsob jeho řešení.¹ Insolvenční řízení obsahuje jak prvky řízení nalézacího, tak i prvky řízení vykonávacího.²

Insolvenční řízení se zahajuje podle § 97 insolvenčního zákona pouze na návrh, a to dnem, kdy insolvenční návrh dojde věcně příslušnému soudu. Dle § 7a insolvenčního zákona jsou k vedení insolvenčního řízení věcně příslušné krajské soudy.

Je-li insolvenční návrh podán věcně nepřísušnému soudu, tak insolvenční řízení není zahájeno a ani nenastávají účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení uvedené v ustanovení § 109 a násl. insolvenčního zákona. Insolvenční návrh musí být v takovém případě postoupen postupem podle § 104a občanského soudního řádu věcně příslušnému soudu a účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení uvedené v ustanovení § 109 a násl. insolvenčního zákona nastanou až dnem postoupení insolvenčního návrhu věcně příslušnému soudu.

Místně příslušný pro insolvenční řízení je pak soud, v jehož obvodu je obecný soud dlužníka. Pro insolvenční řízení vedené proti dlužníku zapsanému v obchodním rejstříku je místně příslušný soud, v jehož obvodu byl obecný soud dlužníka 6 měsíců před zahájením insolvenčního řízení.³ Doba 6 měsíců je stanovena z toho důvodu, aby si dlužník nemohl dopředu vybírat insolvenční soud, před kterým bude insolvenční řízení vedeno. Je-li insolvenční návrh podán u místně nepřísušného soudu, tak ho tento soud postoupí místně příslušnému soudu.⁴

K podání insolvenčního návrhu je legitimován dlužník nebo jeho věřitel a v případě hrozícího úpadku pouze dlužník.⁵ Je-li dlužník právnickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem⁶, má podle § 98 odst. 1 insolvenčního zákona povinnost podat insolvenční návrh bez zbytečného

¹ § 2 písm. a) insolvenčního zákona.

² WINTEROVÁ, Alena a Alena MACKOVÁ. *Civilní právo procesní*. 9. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2018. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-298-1.

³ § 7b insolvenčního zákona.

⁴ § 105 odst. 2 občanského soudního řádu.

⁵ § 97 odst. 7 insolvenčního soudu.

⁶ § 420 občanského zákoníku.

odkladu poté, co se dozvěděl nebo při náležitě pečlivosti měl dozvědět, že je v úpadku pro neplatební neschopnost nebo předlužení.

Povinnost podat insolvenční návrh má dlužník také tehdy, byl-li pravomocně zastaven výkon rozhodnutí prodejem jeho podniku nebo exekuce z toho důvodu, že cena majetku náležejícího k podniku nepřevyšuje výši závazků náležejících k podniku. Dlužník tuto povinnost nemá, pokud má ještě další podnik. Fyzická osoba, která není podnikatelem tuto povinnost nemá a podání insolvenčního návrhu je jejím oprávněním.⁷

1.2. Úpadek

Předmětem insolvenčního řízení je dlužníkův úpadek nebo hrozící úpadek a způsob jeho řešení. Insolvenční zákon pak rozlišuje mezi dvěma formami úpadku, a to úpadek ve formě platební neschopnosti a ve formě předlužení. Mimo tyto dvě formy úpadku definuje insolvenční zákon i hrozící úpadek.

1.2.1. Úpadek pro platební neschopnost

Úpadek pro platební neschopnost je situace, kdy jsou u dlužníka kumulativně⁸ splněny tři podmínky stanovené v § 3 odst. 1 insolvenčního zákona. Dlužník musí mít „*vícere (alespoň 2) věřitele s pohledávkami již splatnými, a to nejméně po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti, s tím, že tyto závazky dlužník není schopen plnit (platební neschopnost).*“⁹

První podmínkou je mnohost věřitelů, kdy dlužník musí mít alespoň dva věřitele. Mnohost věřitelů však není dána, pokud věřitel podávající insolvenční návrh vytvořil tuto mnohost tak, že převedl některou svou pohledávku vůči dlužníku nebo její část v období 6 měsíců před podáním insolvenčního návrhu nebo po zahájení insolvenčního řízení na druhou osobu. Takový insolvenční návrh by insolvenční soud podle § 143 odst. 2 insolvenčního zákona zamítl.

Druhou podmínkou, která musí být splněna spočívá v tom, že dlužník má peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti. Splnění této podmínky může dlužník předejít tím, že se s věřiteli dohodne na splátkovém kalendáři, čímž dojde k odložení splatnosti těchto pohledávek.¹⁰

⁷ § 98 insolvenčního zákona.

⁸ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 11. 2008, sp. zn. KSHK 40 INS 2900/2008, 1 VSPH 165/2008-A.

⁹ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 11. 2011 sp. zn. KSPL 29 INS 6385/2011, 3 VSPH 795/2011-A-10.

¹⁰ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 20. ISBN 978-80-7400-691-3.

Třetí a poslední podmínkou úpadku, která musí být splněna, je neschopnost dlužníka tyto závazky plnit, tedy tzv. platební neschopnost. Jedná se o objektivní podmínku, a tudíž dlužník nemůže být v úpadku, pokud je schopen své závazky plnit, nicméně tak sám z nějakého důvodu nečinní.¹¹

„Schopnost dlužníka uhradit splatné závazky se přitom posuzuje nejen podle výše částek, s nimiž dlužník aktuálně disponuje (hotovost nebo zůstatek na bankovním účtu dlužníka), ale také podle jiného majetku dlužníka (movitých a nemovitých věcí, pohledávek a jiných majetkových hodnot). Teprve tehdy, není-li dlužník schopen využít k úhradě v insolvenčním řízení osvědčených splatných závazků ani tento svůj jiný majetek (např. pro omezení dispozic s tímto majetkem nebo pro jeho obtížnou zpeněžitelnost či dobytost), nepřihlíží se k němu při úvaze o tom, zda je dlužník v platební neschopnosti“¹²

Pro usnadnění posouzení dlužnickovy platební neschopnosti stanoví insolvenční zákon v § 3 odst. 2 insolvenčního zákona čtyři vyvratitelné právní domněnky platební neschopnosti.

Jako první právní domněnku platební neschopnosti dlužníka uvádí insolvenční zákon zastavení platby podstatné části svých peněžitých závazků dlužníkem.

Druhou právní domněnkou platební neschopnosti dlužníka je, že dlužník neplní své peněžité závazky po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti. Tato právní domněnka je tedy pro věřitele podstatně přívětivější než prvá, neboť je pro něj daleko snadnější prokázat dlužníkovu nesplácení peněžitých závazků než prokazovat zastavení plateb podstatné části peněžitých závazků ze strany dlužníka, které předpokládá dobrou znalost věřitele ohledně všech závazků dlužníka.¹³

Jako třetí právní domněnkou platební neschopnosti dlužníka insolvenční zákon uvádí nemožnost dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku výkonem rozhodnutí nebo exekucí.

Poslední právní domněnkou platební neschopnosti dlužníka je porušení dlužníkovi povinnosti předložit seznamy uvedené v § 104 odst. 1 insolvenčního zákona, kterou mu uložil insolvenční

¹¹ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 20. ISBN 978-80-7400-691-3.

¹² Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 12. 12. 2013, sp. zn. 29 NSČR 113/2013. Shodně usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. 5. 2018, sp. zn. 29 NSČR 107/2016.

¹³ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 20. ISBN 978-80-7400-691-3.

soud. Jedná se o seznam majetku dlužníka, seznam závazků dlužníka, seznam zaměstnanců dlužníka a listiny, které dokládají úpadek nebo hrozící úpadek.

Podmínka platební neschopnosti však není podle § 143 odst. 3 insolvenčního zákona naplněna v případě, že dlužník, který není v úpadku pro předlužení, osvědčí, že svou platební neschopnost způsobenou protiprávním jednáním třetí osoby od tří měsíců odvrátí. Insolvenční soud v takovém případě podle výše uvedeného ustanovení insolvenční návrh zamítne.

1.2.2. Úpadek z předlužení

Úpadek z předlužení je možný pouze u dlužníka, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem.

Definici podnikatele najdeme v § 420 občanského zákoníku, podle kterého je podnikatelem ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem, se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku. Podle § 421 občanského zákoníku se za podnikatele považuje i osoba zapsaná v obchodním rejstříku a osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona.

Předlužením se podle § 3 odst. 4 insolvenčního zákona rozumí stav, kdy dlužník má více věřitelů a souhrn jeho závazků, a to bez ohledu na jejich splatnost, převyšuje hodnotu jeho majetku. Při určení výše hodnoty majetku dlužníka je potřeba přihlídnout i ke správě majetku dlužníka a k dalšímu provozu dlužníkovy podniku. Cílem je předejít tomu, aby „*aby za předlužení byl považován přechodný stav, který lze jistými koncepčními opatřeními rychle překonat.*“¹⁴

1.2.3. Hrozící úpadek

Hrozícím úpadkem se podle § 3 odst. 5 insolvenčního zákona rozumí stav, kdy lze se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků. Tato právní úprava má za cíl předejít negativním následkům souvisejícím s pozdním zjištěním úpadku.¹⁵ K podání insolvenčního návrhu je

¹⁴ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 20. ISBN 978-80-7400-691-3.

¹⁵ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 20. ISBN 978-80-7400-691-3.

legitimován dlužník, neboť ten má přehled o své ekonomické situaci. Jako způsob řešení hrozícího úpadku se nabízí právě reorganizace nebo oddlužení.¹⁶

1.3. Obsah a náležitosti insolvenčního návrhu

Pojem insolvenční návrh je vymezen v § 2 písm. c) insolvenčního zákona, podle kterého se insolvenčním návrhem rozumí návrh na zahájení insolvenčního řízení podaný u insolvenčního soudu. Obsah a náležitosti insolvenčního návrhu jsou upraveny v § 97 a § 103 a násl. insolvenčního zákona. Právní úprava návrhu na zahájení řízení obsažená v § 79 občanského soudního řádu se na insolvenční návrh neaplikuje, neboť právní úprava insolvenčního návrhu v insolvenčním zákoně je vůči ní právní úpravou speciální.

Insolvenční návrh musí být podán v listinné podobě a podpis navrhovatele musí být úředně ověřen.¹⁷ V případě, že insolvenční návrh nespňuje tyto náležitosti, tak se k němu nepřihlíží.¹⁸ Vydal-li by insolvenční soud rozhodnutí o úpadku na základě insolvenčního návrhu, ke kterému se nepřihlíží, bylo by takové rozhodnutí postiženo zmatečností.¹⁹

Insolvenční návrh musí splňovat také obecné náležitosti podání stanovené občanským soudním řádem. Obecné náležitosti podání jsou stanoveny v § 42 odst. 4 občanského soudního řádu podle kterého musí být z podání zřejmé kterému soudu je určeno, kdo je činí, které věci se týká a co sleduje. Podání musí být dále podepsáno a datováno. Mimo tyto obecné náležitosti podání musí být v insolvenčním návrhu označen insolvenční navrhovatel a dlužník, kterého se insolvenční návrh týká, případně jejich zástupci.²⁰

Insolvenční navrhovatel je povinen v insolvenčním návrhu vylíčit rozhodující skutečnosti osvědčující úpadek dlužníka, případně jeho hrozící úpadek.²¹ Náležité vylíčení těchto skutečností je důležité pro rozhodování insolvenčního soudu o tom, zda dlužník je či není v úpadku. Z rozhodovací praxe soudů pak vyplývá, že nestačí v insolvenčním návrhu pouze odkázat ohledně

¹⁶ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. Insolvenční řízení: komentář. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Právní praxe. s. 6. ISBN 978-80-7400-715-6.

¹⁷ § 97 odst. 2 insolvenčního zákona.

¹⁸ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 6. 2009, sp. zn. KSHK 40 INS 2342/2009, 1 VSPH 300/2009-A-10: „Právní konstrukce tzv. nepřihlížení k insolvenčnímu návrhu znamená, že chybí procesní úkon, v jehož důsledku by mohlo být zahájeno insolvenční řízení. Je-li tomu tak, pak tu není insolvenčního řízení a pak tu logicky též není zákonné opory pro jakékoliv rozhodování soudu.“

¹⁹ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 11. 2014, sp. zn. 29 NSČR 113/2014.

²⁰ § 103 odst. 1 insolvenčního zákona.

²¹ § 103 odst. 2 insolvenčního zákona.

těchto skutečností na listinný důkaz tvořící přílohu insolvenčního návrhu.²² Stejně tak nestačí pouhé konstatování, že se dlužník nachází v úpadku nebo, že je dlužník v platební neschopnosti či předlužen.²³

Insolvenční navrhovatel je dále povinen v insolvenčním návrhu označit důkazy, kterých se v něm dovolává.²⁴ K insolvenčnímu návrhu je insolvenční navrhovatel povinen připojit předepsané přílohy a listinné důkazy, kterých se dovolává.²⁵ Přílohy ani listinné důkazy nejsou však součástí samotného insolvenčního návrhu. Z insolvenčního návrhu pak musí být jasné, čeho se jím insolvenční navrhovatel domáhá.

V závislosti na tom, kdo je insolvenčním navrhovatelem, klade insolvenční návrh ještě další náležitosti než výše uvedené. Insolvenční zákon tak rozlišuje mezi dlužnickým a věřitelským insolvenčním návrhem.

V případě dlužnického insolvenčního návrhu je insolvenční navrhovatel povinen připojit k insolvenčnímu návrhu následující listiny:

- seznam svého majetku včetně svých pohledávek s uvedením svých dlužníků,
- seznam svých závazků s uvedením svých věřitelů,
- seznam svých zaměstnanců a
- listiny, které dokládají úpadek nebo hrozící úpadek.²⁶

V případě věřitelského insolvenčního návrhu je insolvenční navrhovatel povinen doložit, že má vůči dlužníkovi splatnou pohledávku. Insolvenční navrhovatel je pak povinen k insolvenčnímu návrhu připojit přihlášku této pohledávky.²⁷

Pokud je insolvenčním navrhovatelem věřitel, tak je povinen složit ke dni podání insolvenčního návrhu zálohu na náklady insolvenčního řízení. Je-li dlužníkem podnikající právnická osoba činní výše zálohy na náklady insolvenčního řízení 50.000, - Kč a v případě nepodnikající právnické osoby nebo fyzické osoby 10.000, - Kč.²⁸ Dle důvodové zprávy má vedle ostatních

²² Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. 29 NSČR 7/2008.

²³ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 20. 5. 2010, sp. zn. 29 NSČR 22/2009 (R26/2011). Obdobně usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 8. 2016, sp. zn. 29 NSČR 70/2014.

²⁴ § 103 odst. 2 insolvenčního zákona.

²⁵ § 103 odst. 3 insolvenčního zákona.

²⁶ § 104 odst. 1 insolvenčního zákona.

²⁷ § 105 insolvenčního zákona.

²⁸ § 108 odst. 1 insolvenčního zákona.

protišikanózních opatřeních zavedení této povinnosti zamezit podávání šikanózních insolvenčních návrhů.²⁹

Je-li navrhovatelem věřitel, musí insolvenční návrh „*obsahovat jako součást vyličení okolností, které osvědčují úpadek dlužníka, nejen konkrétní údaje o dalších věřitelích dlužníka, nýbrž i konkrétní údaje o pohledávkách takových věřitelů, včetně konkrétních údajů o splatnosti těchto pohledávek a to v míře, která v případě, že tato tvrzení budou shledána pravdivými, dovolí insolvenčnímu soudu uzavřít, že dlužník je v úpadku.*“³⁰

Insolvenční navrhovatel může s insolvenčním návrhem spojit návrh na povolení reorganizace. V případě spojení musí insolvenční návrh obsahovat i náležitosti stanovené pro návrh na povolení reorganizace a musí k němu být přiloženy zákonem vyžadované přílohy.³¹

Nespojí-li insolvenční navrhovatel s insolvenčním návrhem i návrh na povolení reorganizace, může v insolvenčním návrhu reorganizaci jako způsob řešení dlužníkového úpadku alespoň navrhnout. Jedná se však pouze o nezávazné vyjádření insolvenčního navrhovatele o tom, jakým způsobem má být dlužníkového úpadek řešen.³²

Insolvenční navrhovatel je povinen podat insolvenční návrh v potřebném počtu stejnopisů, tak aby jeden zůstal insolvenčnímu soudu a aby každý, komu se doručuje, obdržel jeden stejnopis.³³ V případě věřitelského insolvenčního návrhu je navrhovatel povinen podat stejnopis insolvenčního návrhu ve dvou vyhotoveních, neboť jeden stejnopis zůstává insolvenčnímu soudu a jeden stejnopis se doručuje dlužníku. V případě dlužnického insolvenčního návrhu stačí podat insolvenčnímu soud stejnopis insolvenčního návrhu v jednom vyhotovení, neboť v takovém případě se insolvenční návrh dlužníku nedoručuje.

²⁹ Důvodová zpráva k zákonu č. 64/2017 Sb. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=oz5f6mrqge3v6nrul5shu&rowIndex=0>.

³⁰ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 21. 12. 2011, sp. zn. 29 NSČR 14/2011. Obdobně usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. 29 NSČR 20/2012.

³¹ § 106 insolvenčního zákona.

³² Usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. KSOS 36 INS 1078/2009, 2 VSOL 106/2009-B-26.

³³ § 103 odst. 3 insolvenčního zákona.

1.4. Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení

Se zahájením insolvenčního řízení spojuje insolvenční zákon v § 109 a násl. následující účinky, které nastávají již okamžikem zveřejnění vyhlášky o zahájení insolvenčního řízení v insolvenčním rejstříku.³⁴ Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení pak v případě reorganizace trvají do schválení reorganizačního plánu.

Pohledávky a jiná práva týkající se majetkové podstaty³⁵ nemohou být uplatněny žalobou, lze-li je uplatnit přihláškou pohledávky. Pokud lhůty k uplatnění těchto práv dosud nezačaly běžet, tak po zahájení insolvenčního řízení ani nezačínají, a pokud již běží, tak po zahájení insolvenčního řízení dále neběží.

V případě, že by věřitel takovou pohledávku uplatnil po zahájení insolvenčního řízení žalobou, musel by příslušný soud takové řízení zastavit podle § 103 a násl. občanského soudního řádu pro neodstranitelnou podmínku řízení nebo pro nedostatek aktivní legitimace.³⁶

Tento účinek spojený se zahájením insolvenčního řízení byl již několikrát přezkoumán Ústavním soudem, kdy Ústavní soud vždy došel k závěru, že toto ustanovení je zcela v souladu s ústavním pořádkem a není jím porušeno právo na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.³⁷ Dle názoru Ústavního soudu vyjádřeného v jeho rozhodnutích umožňuje právní režim jednotného přihlašování pohledávek a současný zákaz podávání žalob mimo insolvenční řízení co nejefektivnější uspokojení věřitelů, a to z hlediska kvantitativního i časového.³⁸

Dalším účinkem spojeným se zahájením insolvenčního řízení, který insolvenční zákon upravuje je, že právo na uspokojení ze zajištění, které se týká majetku ve vlastnictví dlužníka nebo majetku náležejícího do majetkové podstaty, lze uplatnit a nově nabýt jen za podmínek stanovených insolvenčním zákonem.

Zajištěným věřitelem se podle ustanovení § 2 písm. g) insolvenčního zákona ten věřitel, jehož pohledávka je zajištěna majetkem, který náleží do majetkové podstaty, a to zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, zajišťovacím převodem práva,

³⁴ § 109 odst. 4 insolvenčního zákona.

³⁵ § 206 až 208 insolvenčního zákona.

³⁶ Usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 5. 2011, sp. zn. II.ÚS 1232/11.

³⁷ Usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2011, sp. zn. I.ÚS 955/11.

³⁸ Usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 12. 2010, sp. zn. II.ÚS 2444/10.

postoupením pohledávky k zajištění anebo obdobným právem podle zahraniční právní úpravy. Uplatnit zajištění tak zahrnuje realizaci všech těchto způsobů zajištění.³⁹

Další účinek spojený se zahájením insolvenčního řízení se týká vztahu insolvenčního řízení s výkonem rozhodnutí a exekucím řízením, kdy sice lze výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka anebo jiný majetek náležející do majetkové podstaty, nařídít nebo zahájit, ale nelze je provést.⁴⁰

Dlužník je na základě § 111 insolvenčního zákona od zahájení insolvenčního řízení omezen v nakládání s majetkovou podstatou. Toto ustanovení směřuje k ochraně majetkové podstaty, tak aby nebyla zkracována ke škodě věřitelů dlužníka. Dlužník je povinen se zdržet nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, v případech kdy by mohlo dojít k podstatné změně jeho skladby, využití nebo určení anebo nikoliv nezanedbatelnému zmenšení. Dlužník je dále oprávněn hradit peněžité závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení jen v rozsahu a za podmínek stanovených insolvenčním zákonem.

Tato omezení v nakládání s majetkovou podstatou se netýká jednání, která jsou nutná ke splnění povinností stanovených zvláštními právními předpisy, k provozování podniku v rámci obvyklého hospodaření, k odvrácení hrozící škody, k plnění zákonné vyživovací povinnosti a ke splnění procesních sankcí.⁴¹ Tato omezení se nevztahují také na uspokojování pohledávek za majetkovou podstatou a pohledávek jim postavených na roveň.

V případě, že dlužník učiní právní jednání v rozporu s tímto omezením, je toto právní jednání vůči věřitelům neúčinné⁴², a to přímo ze zákona.⁴³ Vyžádá-li si však dlužník nebo jeho věřitel s takovým právním jednáním dopředu souhlas insolvenčního správce, nejsou taková právní jednání vůči věřitelům neúčinná.

Zahájení insolvenčního řízení je také spojeno se vznikem oprávnění věřitelů uplatňovat v insolvenčním řízení své pohledávky prostřednictvím přihlášek pohledávek.⁴⁴ Zde je potřeba

³⁹ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s 394. ISBN 978-80-7400-691-3.

⁴⁰ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 1. 2012, sp. zn. 20 Cdo 3845/2011.

⁴¹ Usnesení Ústavního soudu ze dne 10. 2. 2011, sp. zn. III. ÚS 188/11: „*Takovými úkony, které může dlužník provést, aniž by byly vůči věřitelům neúčinné, jsou například placení daní nebo poplatků, a to včetně soudních poplatků dle zákona o soudních poplatcích.*“

⁴² Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 2. 2016, sp. zn. 29 NSČR 67/2014.

⁴³ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 9. 2011, sp. zn. KSPH 38 INS 3926/2009, 102 VSPH 90/2011-44.

⁴⁴ § 110 insolvenčního zákona.

upozornit na to, že v případě věřitelského insolvenčního návrhu je věřitel – navrhovatel povinen připojit přihlášku své pohledávky již k podávanému insolvenčnímu návrhu.

Insolvenční soud může spojit výzvu, kterou vyzývá věřitele k podávání přihlášek jejich pohledávek, s oznámením o zahájení insolvenčního řízení. Může ji však učinit i samostatně až v průběhu insolvenčního řízení. Věřitelé dlužníka však mohou podat přihlášky svých pohledávek i před oznámením této výzvy, a to až do rozhodnutí insolvenčního soudu o úpadku dlužníka. Insolvenční soud nesmí stanovit kratší lhůtu. Insolvenční soud v rozhodnutí o úpadku je povinen opět vyzvat věřitele dlužníka, kteří se dosud do insolvenčního řízení nepřihlásili své pohledávky, aby tak učinili ve lhůtě dvou měsíců.⁴⁵

⁴⁵ § 110 insolvenčního zákona.

1.5. Projednání insolvenčního návrhu, rozhodnutí o něm a rozhodnutí o způsobu řešení úpadku

1.5.1. Osvědčení úpadku

Insolvenční soud je povinen při projednávání insolvenčního návrhu osvědčit rozhodné skutečnosti nasvědčující tomu, že se dlužník nalézá v úpadku.⁴⁶ Pojmem osvědčení se rozumí nižší forma prokazování, kdy není nutné provádět dokazování v plném rozsahu a zákonem předepsaným způsobem. V případě osvědčení postačí, že se zjišťovaná skutečnost jeví vzhledem k ostatním okolnostem jako pravděpodobné. Tato nižší forma prokazování je projevem zásady rychlosti a hospodárnosti insolvenčního řízení.⁴⁷

Je-li insolvenčním navrhovatelem dlužník, postačí osvědčení rozhodných skutečností pouze údaji insolvenčního návrhu a jeho přílohami.⁴⁸ Insolvenční soud tedy není povinen prokázat pravdivost skutečností uvedených v insolvenčním návrhu a postačí jeví-li se zjišťované skutečnosti vzhledem k ostatním okolnostem jako pravděpodobné. Insolvenční soud tedy není povinen tvrzené skutečnosti prokazovat⁴⁹ a zjištění těchto rozporů tak bude v praxi záležet hlavně na procesní aktivitě ostatních účastníků insolvenčního řízení.⁵⁰ Insolvenční soud však takto nepostupuje, zjistí-li v průběhu insolvenčního řízení skutečnosti, které jsou v rozporu se skutečnostmi tvrzenými dlužníkem v insolvenčním návrhu a jeho přílohách. Insolvenční soud tak bude muset provést dokazování k odstranění těchto rozporů.⁵¹

Insolvenční soud rozhoduje o insolvenčním návrhu bez zbytečného odkladu a jedná-li se o dlužnický insolvenční návrh a jsou-li údaje v něm uvedenými osvědčeny rozhodné skutečnosti o úpadku, tak insolvenční soud rozhodne do 15 dnů od podání insolvenčního návrhu.⁵²

1.5.2. Rozhodnutí o úpadku

⁴⁶ § 136 odst. 1 insolvenčního zákona.

⁴⁷ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 459. ISBN 978-80-7400-691-3.

⁴⁸ § 132 insolvenčního zákona.

⁴⁹ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 462. ISBN 978-80-7400-691-3.

⁵⁰ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. KSBR 32 INS 4255/2009, 3 VSOL 283/2009-A-11.

⁵¹ § 132 odst. 3 insolvenčního zákona.

⁵² § 134 insolvenčního zákona.

Insolvenční soud rozhodne o úpadku v případě, že osvědčí nebo dokazováním zjistí, že se dlužník nachází v úpadku nebo že mu úpadek hrozí. Insolvenční zákona stanoví následující obsahové náležitosti takového rozhodnutí:

- výrok o zjištění dlužníkovy úpadku nebo jeho hrozícího úpadku,
- výrok o ustanovení insolvenčního správce,
- údaj o tom, kdy nastávají účinky rozhodnutí o úpadku,
- výzvu věřitelům k přihlášení jejich dosud nepřihlášených pohledávek ve lhůtě dvou měsíců a poučení o následcích zmeškání této lhůty,
- výzvu, aby věřitelé insolvenčnímu správci neprodleně sdělili, jaká zajišťovací práva uplatní na dlužníkových věcech, právech, pohledávkách nebo jiných majetkových hodnotách, s poučením o následcích pro případ, že tak neučiní,
- není-li s rozhodnutím o úpadku spojeno rozhodnutí o povolení oddlužení, výrok, jímž se určí místo a termín konání schůze věřitelů a přezkumného jednání,
- výrok, jímž se uloží dlužníku, který tak dosud neučinil, aby ve stanovené lhůtě sestavil a odevzdal insolvenčnímu správci seznamy svého majetku a závazků s uvedením svých dlužníků a věřitelů.⁵³

V rozhodnutí o úpadku rozhodne insolvenční soud také o žádosti dlužníka o prodloužení lhůty k předložení reorganizačního plánu.

1.5.3. Rozhodnutí o způsobu řešení úpadku

O reorganizaci rozhodne insolvenční soud, pokud dlužník společně s insolvenčním návrhem, ve kterém jako způsob reorganizace navrhuje reorganizaci, předloží reorganizační plán přijatý alespoň polovinou všech zajištěných věřitelů a alespoň polovinou všech nezajištěných věřitelů.⁵⁴

V ostatních případech rozhodne insolvenční soud o reorganizaci samostatným rozhodnutím vydaným do 3 měsíců po rozhodnutí o úpadku. Insolvenční soud však nesmí rozhodnout dříve než po skončení schůze věřitelů svolané rozhodnutím o úpadku.⁵⁵

⁵³ § 136 insolvenčního zákona.

⁵⁴ § 148 odst. 2 insolvenčního zákona.

⁵⁵ § 149 odst. 1 insolvenčního zákona.

Jestliže insolvenční soud rozhodne, že způsobem řešení úpadku je reorganizace, spojí s tímto rozhodnutím i rozhodnutí o ustanovení znalce za účelem ocenění majetkové podstaty; současně znalci uloží, aby posudek vypracoval písemně.⁵⁶

1.5.4. Jiná rozhodnutí o insolvenčním návrhu

Ještě před tím, než insolvenční soud přistoupí k rozhodnutí o úpadku, musí posoudit, zda nejsou naplněny podmínky pro vydání jiného rozhodnutí o insolvenčním návrhu. Jiným rozhodnutím o insolvenčním návrhu, než rozhodnutí o úpadku se rozumí odmítnutí insolvenčního návrhu pro vady nebo zjevnou bezdůvodnost, zastavení řízení pro nedostatek podmínky řízení a zamítnutí insolvenčního návrhu.⁵⁷

Zastaví-li insolvenční soud insolvenční řízení, odmítne-li insolvenční návrh pro vady nebo zjevnou bezdůvodnost nebo zamítne-li insolvenční návrh, tedy vydá-li jiné rozhodnutí než rozhodnutí o úpadku, má to ten účinek, že insolvenční řízení končí.

Odmítnutí insolvenčního návrhu pro vady

Neobsahuje-li insolvenční návrh všechny výše uvedené náležitosti upravené v § 42 odst. 4 občanského soudního řádu a § 103 insolvenčního zákona nebo je-li insolvenční návrh nesrozumitelný nebo neurčitý, tak ho insolvenční soud odmítne.⁵⁸ Tyto vady insolvenčního návrhu musí být takové povahy, že v jejich důsledku nelze pokračovat v insolvenčním řízení.⁵⁹

„Nesrozumitelný je insolvenční návrh tehdy, není-li možné z hlediska způsobu vyjádření dovodit, zda vůbec obsahuje náležitosti podání, jaké náležitosti jsou v něm uvedeny nebo zda jsou v něm uvedeny všechny potřebné náležitosti. Nebude taktéž možno jednoznačně dovodit, co insolvenční návrhovaatel tvrdí.“⁶⁰

⁵⁶ § 153 insolvenčního zákona.

⁵⁷ § 142 insolvenčního zákona.

⁵⁸ § 128 insolvenčního zákona.

⁵⁹ Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. KSPH 40 INS 2571/2009, 2 VSPH 289/2009-A-11.

⁶⁰ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 439. ISBN 978-80-7400-691-3.

„O neurčitý insolvenční návrh jde tehdy, nejsou-li požadované náležitosti podání nebo některé z nich vyjádřeny přesně a jednoznačně z hlediska jejich obsahu, tedy například že účastníci budou identifikováni jen jménem nebo nebude uvedeno jejich bydliště apod.“⁶¹

Insolvenční soud v takovém případě učiní nejpozději do 7 dnů od podání insolvenčního návrhu. Insolvenční zákon pak pro tento případ výslovně vylučuje aplikaci § 43 občanského soudního řádu upravující povinnost předsedy senátu vyzvat účastníka usnesením k opravě nebo doplnění podání.⁶²

„Insolvenční navrhovatel může odstranit vady insolvenčního návrhu do doby, dokud insolvenční soud nerozhodne o odmítnutí insolvenčního návrhu podle § 128 odst. 1 InsZ. K odstranění vad insolvenčního návrhu, které je provedeno až v odvolacím řízení, se nepřihlíží.“⁶³

Insolvenční soud odmítne dále insolvenční návrh také nepřipojí-li insolvenční navrhovatel k insolvenčnímu návrhu zákonem předepsané přílohy nebo nesplňují-li tyto přílohy stanovené náležitosti. Na rozdíl od výše uvedených důvodů k odmítnutí insolvenčního návrhu musí insolvenční soud určit jeho předkladateli lhůtu, která nesmí být delší než 7 dnů, k doplnění insolvenčního návrhu. Tato lhůta se nevztahuje na případy, kdy insolvenčním navrhovatelem je podnikatelem. Teprve po marném uplynutí této lhůty insolvenční soud odmítne insolvenční návrh.⁶⁴

Odmítnutí insolvenčního návrhu pro vady nijak nebrání insolvenčnímu navrhovateli v podání nového insolvenčního návrhu.⁶⁵

Odmítnutí insolvenčního návrhu pro zjevnou bezdůvodnost

Insolvenční soud neprodleně odmítne věřitelský insolvenční návrh pro jeho zjevnou bezdůvodnost, a to nejpozději do 7 dnů od podání insolvenčního návrhu. Insolvenční zákon uvádí následující demonstrativní výčet důvodů zjevné bezdůvodnosti:

⁶¹ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 439. ISBN 978-80-7400-691-3.

⁶² § 128 insolvenčního zákona.

⁶³ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 17. 3. 2008, sp. zn. KSPL 20 INS 437/2008, 1 VSPH 5/2008.

⁶⁴ § 128 odst. 2 insolvenčního zákona.

⁶⁵ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 21. 8. 2008, sp. zn. KSBR 37 INS 497/2008, 29 NS ČR 3/2008.

- insolvenční navrhovatel dokládá oprávnění jej podat pohledávkou, ke které se pro účely rozhodnutí o úpadku nepřihlíží,
- jde o insolvenční návrh podaný opětovně a insolvenční navrhovatel při jeho podání nedoloží, že splnil povinnosti uložené mu případně předchozím rozhodnutím o insolvenčním návrhu,
- jeho podáním insolvenční navrhovatel zjevně sleduje zneužití svých práv na úkor dlužníka nebo
- záloha na náklady insolvenčního řízení splatná s podáním insolvenčního návrhu nebyla věřitelem, který insolvenční návrh podal, řádně a včas zaplacená.⁶⁶

Právní úprava tohoto ustanovení má za cíl chránit dlužníka před tzv. šikanózními insolvenčními návrhy a do insolvenčního zákona byla přidána tzv. antišikanózní novelou (tj. zákonem č. 334/2012 Sb.) a následně doplněna tzv. velkou novelou insolvenčního zákona (tj. zákonem č. 64/2017 Sb.) Insolvenční soud je oprávněn insolvenčnímu navrhovateli zjevně bezdůvodného insolvenčního návrhu uložit pokutu až do výše 500.000, - Kč.

Zastavení řízení pro nedostatek podmínky řízení

Dalším jiným rozhodnutím o insolvenčním návrhu je zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek podmínky řízení za předpokladu, že tento nedostatek nelze odstranit nebo se ho nepodařilo odstranit.⁶⁷ Příkladem kdy tak insolvenční soud učiní je například nezaplacení fakultativní zálohy na náklady insolvenčního řízení podle § 108 odst. 4 insolvenčního zákona.

Dalším důvodem pro zastavení insolvenčního řízení je zpětvzetí podaného insolvenčního návrhu. Insolvenční navrhovatel je oprávněn vzít zpět až do vydání rozhodnutí o úpadku nebo do právní moci jiného rozhodnutí o insolvenčním řízení.⁶⁸

Věřitel může pro tuto pohledávku opět podat insolvenční návrh až po uplynutí 6 měsíců ode dne zpětvzetí insolvenčního návrhu. Toto omezení však nebrání věřiteli podat insolvenční návrh vůči dlužníku pro některou jeho jinou pohledávku.

Zamítnutí insolvenčního návrhu

⁶⁶ § 128a insolvenčního zákona.

⁶⁷ § 142 písm. b) insolvenčního zákona.

⁶⁸ § 130 insolvenčního zákona.

O zamítnutí insolvenčního návrhu insolvenční soud rozhodne v případě, že nejsou splněny zákonem stanovené předpoklady pro vydání rozhodnutí o úpadku.⁶⁹ Tedy v případech, kdy nebyl insolvenčním soudem osvědčen úpadek nebo hrozící úpadek dlužníka.

⁶⁹ § 143 insolvenčního zákona.

2. Reorganizace jako způsob řešení úpadku

2.1. Pojem reorganizace

Reorganizaci lze chápat jako soudní formu restrukturalizace, která se od neformální restrukturalizace liší tím, že se jedná o formalizovaný proces s přesně stanovenými pravidly, který primárně chrání věřitele dlužníka. Neformální restrukturalizace je naopak prováděna především ve prospěch majitelů korporace bez přesně stanovených pravidel.⁷⁰

Podle § 316 odst. 1 insolvenčního zákona se reorganizací rozumí *„zpravidla postupné uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkovy podniku, zajištěné opatřeními k ozdravení hospodaření tohoto podniku podle insolvenčním soudem schváleného reorganizačního plánu s průběžnou kontrolou jeho plnění ze strany věřitelů.“*

Jedním ze znaků reorganizace a zároveň jejím cílovým stavem je „zachování provozu dlužníkovy podniku“. Tohoto cílového stavu však nemusí být dosaženo pokaždé, neboť insolvenční zákon předpokládá jeho dosažení pouze „zpravidla“.⁷¹

Pojem „podnik“ byl do účinnosti občanského zákoníku definován v obchodním zákoníku. Od 31. 12. 2013, tedy od okamžiku nabytí účinnosti občanského zákoníku, je pojem podnik *„pod novým pojmem obchodní závod, resp. pouze závod definován ustanovením § 502 této normy. Podle něj obchodní závod je organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti.“*⁷²

⁷⁰ KOZÁK, Jan. *Insolvenční zákon: komentář*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). § 316. ISBN 978-80-7552-932-9.

⁷¹ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1200. ISBN 978-80-7400-691-3.

⁷² Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 1. 6. 2015, sp. zn. MSPH 99 INS 2391/2015, 3 VSPH 789/2015-A-36.

2.2. Přípustnost reorganizace

Insolvenční zákon stanovuje v § 316 podmínky přípustnosti reorganizace jak pozitivně, tak negativně. Reorganizace je určena pro řešení úpadku nebo hrozícího úpadku fyzické nebo právnické osoby, která je podnikatelem. Insolvenční zákon pak výslovně stanoví, že se reorganizace týká podniku dlužníka.⁷³ Reorganizace tedy není přípustná, „*je-li dlužníkem fyzická osoba, která není podnikatelem a nemá podnik*“⁷⁴

Pojem podnikatel je definován v ustanoveních § 420 až 422 občanského zákoníku. Podnikatelem se podle těchto ustanovení rozumí osoba která:

- a) samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku⁷⁵,
- b) je zapsána v obchodním rejstříku⁷⁶,
- c) podniká na základě živnostenské nebo jiného oprávnění podle jiného zákona⁷⁷.

Insolvenční zákon obsahuje negativní výčet subjektů, pro které je reorganizace naopak nepřípustná. Mimo subjekty obecně vyňaté z působnosti insolvenčního zákona⁷⁸ není reorganizace přípustná pro:

- právnickou osobu v likvidaci⁷⁹,
- obchodníka s cennými papíry⁸⁰, a
- osoby oprávněné k obchodování na komoditní burze^{81, 82}

Přípustnost reorganizace však není vyloučena u právnické osoby, jejíž likvidace byla ukončena a která pokračuje v podnikatelské činnosti, a ani u osoby, která sice byla obchodníkem s cennými papíry nebo osobou oprávněnou k obchodování na komoditní burze, nicméně v době

⁷³ § 316 odst. 2 insolvenčního zákona.

⁷⁴ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 6. 2015, sp. zn. 29 NSČR 50/2013.

⁷⁵ § 420 odst. 1 občanského zákoníku.

⁷⁶ § 421 odst. 1 občanského zákoníku.

⁷⁷ § 421 odst. 2 občanského zákoníku.

⁷⁸ § 6 insolvenčního zákona.

⁷⁹ § 187 a následující občanského zákoníku.

⁸⁰ § 5 zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

⁸¹ § 21 zákona o komoditních burzách.

⁸² § 316 odst. 3 insolvenčního zákona.

insolvenčního řízení tomu tak není, neboť „*Skupina dlužníků, u nichž je reorganizace absolutně nepřijatelná, je vymezena pouze jejich statusem a nikoli povahou činnosti, ze které jejich závazky vznikly.*“⁸³

Přípustnost reorganizace je dále podmíněna kritérii, která se v teorii označují jako kvantitativní test přípustnosti reorganizace. Podle kvantitativního testu musí celkový roční úhrn čistého obratu dlužníka⁸⁴ za poslední účetní období předcházející insolvenčnímu návrhu dosáhnout alespoň částky 50.000.000 Kč, nebo dlužník musí zaměstnávat nejméně 50 zaměstnanců v pracovním poměru.⁸⁵

Od 1. ledna 2008 do 1. ledna 2014 byl kvantitativní test stanovena tak, že hranice obratu byla 100.000.000 Kč a nejmenší počet zaměstnanců 100. Zákonem č. 294/2013 Sb., který novelizoval insolvenční zákon, došlo ke snížení těchto kritérií na polovinu s příslibem zvýšení počtu případů řešených reorganizací.

Kvantitativní test má zabránit podávání neoprávněných a účelových návrhů na povolení reorganizace, jejichž cílem by bylo pouhé maření insolvenčního řízení a oddálení prohlášení konkursu. Odstranění kvantitativního testu by také beze sporu vedlo k zatížení insolvenčních soudů, které by se musely s těmito účelovými návrhy na povolení reorganizace vypořádat.⁸⁶

Nesplnění kvantitativního testu ještě neznamená, že dlužníkův úpadek nemůže být řešen reorganizací. Insolvenční zákon totiž připouští, aby dlužník bez splnění výše uvedených kvantitativních podmínek mohl řešit svůj úpadek reorganizací za předpokladu, že dlužník předloží insolvenčnímu soudu reorganizační plán přijatý alespoň polovinou všech zajištěných věřitelů počítanou podle výše jejich pohledávek a alespoň polovinou všech nezajištěných věřitelů počítanou podle výše pohledávek. Učinit tak musí společně s podáním insolvenčního návrhu nebo nejpozději do rozhodnutí o úpadku.⁸⁷ „*Není-li dlužník schopen tohoto souhlasu věřitelů se svým*

⁸³ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 28. 4. 2009, sp. zn. KSOS 36 INS 1078/2009, 2 VSOL 106/2009- B-26.

⁸⁴ Podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

⁸⁵ § 316 odst. 4 insolvenčního zákona.

⁸⁶ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1200. ISBN 978-80-7400-691-3.

⁸⁷ § 316 odst. 5 insolvenčního zákona.

reorganizačním plánem dosáhnout a nepřípustnost svojí reorganizace tak prolomit, nemůže tento způsob řešení svého úpadku prosadit.“⁸⁸

Insolvenční zákon tak rozlišuje z pohledu vyjednávání o návrhu na povolení reorganizace dva odlišné druhy reorganizace, a to tzv. konsensuální reorganizaci podle § 316 odst. 5 insolvenčního zákona a tzv. nekonsensuální reorganizaci podle § 316 odst. 4 insolvenčního zákona.⁸⁹

Ustanovení § 148 odst. 2 insolvenčního zákona připouští, aby insolvenční soud spojil rovnou s rozhodnutím o úpadku i rozhodnutí o způsobu řešení úpadku. Insolvenční zákon připouští spojení rozhodnutí o úpadku s rozhodnutím o způsobu řešení úpadku formou reorganizace pouze u dlužnických insolvenčních návrhů. Tento průběh reorganizace se označuje jako předjednaná reorganizace (v praxi označována též jako předpřipravená, předbalená nebo předschválená reorganizace) a nabízí dlužníku mnohem rychlejší a efektivnější průběh reorganizace.⁹⁰

Aby insolvenční soud spojil s rozhodnutím o úpadku i rozhodnutí o způsobu řešení úpadku, musí dlužník společně s insolvenčním návrhem, ve kterém navrhuje řešit úpadek formou reorganizace, předložit věřiteli schválený reorganizační plán. Narozdíl od standardní reorganizace stačí, aby reorganizační plán byl schválen alespoň polovinou všech zajištěných věřitelů, počítanou podle výše jejich pohledávek, a alespoň polovinou všech nezajištěných věřitelů, počítanou podle výše pohledávek.

Podmínky pro přijetí reorganizačního plánu věřiteli jsou tak nastaveny měkčeji než v případě standardní reorganizace, neboť v případě standardní reorganizace je nezbytné přijetí reorganizačního plánu všemi skupinami věřitelů. Reorganizační plán je přijat skupinou věřitelů, pokud se pro jeho přijetí vyslovila většina hlasujících věřitelů této skupiny a současně pohledávky těchto věřitelů představují nejméně polovinu celkové jmenovité hodnoty pohledávek hlasujících věřitelů dané skupiny.⁹¹

Neznamená to však, že by insolvenční soud musel obligatorně rozhodnout o povolení reorganizace. Zákon pouze stanoví, že insolvenční soud spojí s rozhodnutím o úpadku i rozhodnutí

⁸⁸ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 3. 2014, sp. zn. MSPH 96 INS 18470/2012, 1 VSPH 172/2014-B-70.

⁸⁹ RICHTER, Tomáš. Insolvenční právo. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-444-7.

⁹⁰ MLÍKOVSKÝ, Pavel, 2015. Předschválená reorganizace. In: epravo.cz [online]. [cit. 15. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/predschvalena-reorganizace-99476.html?mail>.

⁹¹ § 347 odst. 1 insolvenčního zákona.

o způsobu řešení úpadku, nikoli s rozhodnutím o povolení reorganizace. Soud musí i v tomto případě přezkoumat, zda jsou pro povolení reorganizace splněny podmínky.

Pokud návrh dlužníka na povolení reorganizace obsahuje všechny zákonem požadované náležitosti a přílohy a byl-li reorganizační plán přijat potřebným počtem zajištěných a nezajištěných věřitelů podle výše pohledávek, spojí insolvenční soud s rozhodnutím o úpadku i rozhodnutí o způsobu řešení úpadku reorganizací.

2.3. Návrh na povolení reorganizace

2.3.1. Osoba oprávněná podat návrh na povolení reorganizace

Návrh na povolení reorganizace je oprávněn podat dlužník a přihlášený věřitel, a to za předpokladu, že jsou v dobré víře ohledně splnění nebo budoucího splnění všech podmínek pro schválení reorganizačního plánu.⁹²

Požadavek dobré víry „*má ve své podstatě ryze apelativní charakter, neboť není možnost reálně měřit dobrou víru. Ve skutečném světě jde tedy o čistě spekulativní požadavek, jehož splnění nijak výrazně nezvyšuje možnost zdárného průběhu insolvenčního řízení.*“⁹³ Při posuzování kritéria dobré víry lze vycházet z ustanovení § 326 odst. 2 insolvenčního zákona uvádějící příklady skutečností nasvědčující nepoctivý záměr sledovaný návrhem na povolení reorganizace.⁹⁴

2.3.2. Lhůta k podání návrhu na povolení reorganizace

Podává-li dlužník insolvenční návrh pro hrozící úpadek, musí podat návrh na povolení reorganizace nejpozději do rozhodnutí o úpadku. Podává-li dlužník nebo přihlášený věřitel insolvenční návrh pro úpadek, musí podat návrh na povolení reorganizace nejpozději do 10 dnů před první schůzí věřitelů konanou po rozhodnutí o úpadku.⁹⁵ Zmeškání lhůty k podání návrhu na povolení reorganizace není ve smyslu § 83 insolvenčního zákona přípustné.

Insolvenční zákon stanovuje dlužníkům podávajícím insolvenční návrh pro hrozící úpadek kratší lhůtu k podání návrhu na povolení reorganizace, neboť dlužník by měl mít dostatek informací o své situaci a současně by měl mít dostatek času k přípravě návrhu na povolení reorganizace a reorganizačního plánu.⁹⁶

Tyto lhůty k podání návrhu na povolení reorganizace však neplatí pro případy tzv. konsensuální reorganizace, kdy je dlužník povinen předložit spolu s insolvenčním návrhem i reorganizační plán schválený věřiteli.

⁹² § 317 insolvenčního zákona.

⁹³ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1213. ISBN 978-80-7400-691-3.

⁹⁴ KOZÁK, Jan. Insolvenční zákon: komentář. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). § 317. ISBN 978-80-7552-932-9.

⁹⁵ § 318 odst. 1 insolvenčního zákona.

⁹⁶ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1214. ISBN 978-80-7400-691-3.

2.3.3. Přistoupení k řízení

Podá-li návrh na povolení reorganizace další osoba poté, co insolvenčnímu soudu došel už jiný návrh na povolení reorganizace, považuje se takový návrh za přistoupení k řízení, jehož předmětem je reorganizace.⁹⁷

Přistoupení k řízení má v praxi důležitý význam v tom, že může „zabránit tomu, aby původní (a jediný) navrhovatel reorganizace vzal svůj návrh těsně před uplynutím lhůt pro podání návrhů na povolení reorganizace zpět (§322), a fakticky tak povolení reorganizace znemožnil.“⁹⁸

Přistoupí-li k řízení další osoby, vyzve je insolvenční soud k odstranění odlišností jejich návrhů. Insolvenční soud jim k tomu stanoví lhůtu, která nesmí být delší než 30 dnů. Neučiní-li tak, má přednost návrh podaný dlužníkem. Pokud dlužník nepodal návrh, tak má přednost návrh věřitele, který insolvenčnímu soudu došel dříve.⁹⁹

2.3.4. Náležitosti návrhu na povolení reorganizace

Podává-li návrh na povolení reorganizace dlužník, musí tento návrh obsahovat kromě obecných náležitostí podání stanovených § 42 odst. 4 občanského soudního řádu¹⁰⁰ také označení dlužníka a osob oprávněných za něho jednat, dlužníkovi známé informace o kapitálové struktuře a majetku osob, které dlužníka ovládají nebo které tvoří s dlužníkem koncern¹⁰¹ a údaj o způsobu navrhované reorganizace.¹⁰²

S uvedením informací o kapitálové struktuře a majetku osob, které dlužníka ovládají nebo které tvoří s dlužníkem koncern se navrhovatelé v praxi „vypořádají uvedením údajů dostupných ve

⁹⁷ § 321 odst. 1 insolvenčního zákona.

⁹⁸ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 693. ISBN 978-80-7502-257-8.

⁹⁹ § 321 odst. 2 insolvenčního zákona.

¹⁰⁰ § 42 odst. 4 občanského soudního řádu: „Pokud zákon pro podání určitého druhu nevyžaduje další náležitosti, musí být z podání patrné, kterému soudu je určeno, kdo je činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsáno a datováno.“

¹⁰¹ § 79 zákona o obchodních korporacích.

¹⁰² § 319 odst. 1 insolvenčního zákona.

veřejných registrech, zejména pak v obchodním rejstříku, a předložením účetních závěrek či seznamů majetku s dlužníkem propojených osob.“¹⁰³

Způsob navrhované reorganizace postačí v návrhu na povolení reorganizace v souladu s praxí vymezit pouze velmi obecně.¹⁰⁴ Osoba sestavující reorganizační plán pak není ani vázán způsobem reorganizace uvedené v návrhu na povolení reorganizace.¹⁰⁵

Podává-li návrh na povolení reorganizace věřitel, nemusí v návrhu uvádět informace o kapitálové struktuře a majetku osob, které dlužníka ovládají nebo které tvoří s dlužníkem koncern. Tyto informace uvede věřitel v návrhu pouze jsou-li mu známy.¹⁰⁶ Insolvenční zákon zde snižuje nárok v požadavcích na návrh věřitele, neboť se dá předpokládat, že věřitel má omezené množství informací ohledně těchto údajů, a jejich získání by bylo pro věřitele nepřiměřeně náročné, nákladné a v podstatě nemožné.¹⁰⁷

Insolvenční zákon ukládá dlužníkovi povinnost předložit společně s návrhem na povolení reorganizace seznam majetku a závazků. Předložil-li dlužník tyto seznamy již dříve v průběhu insolvenčního řízení, předkládá dlužník insolvenčnímu soudu prohlášení o změnách, ke kterým v těchto seznamech došlo v průběhu insolvenčního řízení.¹⁰⁸

¹⁰³ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 689. ISBN 978-80-7502-257-8.

¹⁰⁴ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 689. ISBN 978-80-7502-257-8.

¹⁰⁵ § 319 odst. 5 insolvenčního zákona.

¹⁰⁶ § 319 odst. 3 insolvenčního zákona.

¹⁰⁷ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1216. ISBN 978-80-7400-691-3.

¹⁰⁸ § 319 odst. 2 insolvenčního zákona.

2.4. Rozhodnutí o návrhu na povolení reorganizace

2.4.1. Odmítnutí návrhu na povolení reorganizace

Insolvenční soud odmítne podle § 318 odst. 2 insolvenčního zákona návrh na povolení reorganizace, podal-li ho navrhovatel opožděně. Insolvenční soud dále odmítne návrh na povolení reorganizace podle § 320 insolvenčního zákona pro jeho vady: návrh na povolení reorganizace neobsahuje všechny náležitosti¹⁰⁹, je nesrozumitelný nebo neurčitý nebo nejsou k němu připojeny zákonem požadované přílohy¹¹⁰ nebo nemají-li tyto přílohy stanovené náležitosti.

Insolvenční soud musí před odmítnutím návrhu na povolení reorganizace pro jeho vady¹¹¹ jeho navrhovatele vyzvat usnesením k jeho opravě nebo doplnění. Insolvenční soud poučí navrhovatele o tom, jak má návrh opravit nebo doplnit, a určí mu k jeho opravě nebo doplnění lhůtu, která nesmí překročit 7 dnů.

Insolvenční soud tedy odmítne návrh až poté, co navrhovatel ve stanovené lhůtě i přes výzvu insolvenčního soudu neopraví nebo nedoplní návrh (a tyto vady neumožňují pokračovat v insolvenčním řízení) nebo nepřipojí zákonem požadované přílohy nebo neodstraní-li nedostatky v náležitostech těchto příloh. V případě nepřipojení zákonem požadovaných příloh nebo neodstranění jejich nedostatků není „*podmínkou odmítnutí návrhu hodnocení tohoto, zda tyto nedostatky neumožňují v řízení pokračovat.*“¹¹²

2.4.2. Projednání návrhu na povolení reorganizace

Projednání návrhu na povolení reorganizace se řídí ustanoveními § 148 až 152 insolvenčního zákona.¹¹³

V případě tzv. předjednané reorganizace, kdy dlužník podává společně s insolvenčním návrhem i reorganizační plán (přijatý alespoň polovinou všech zajištěných věřitelů počítanou podle výše

¹⁰⁹ § 319 odst. 1 insolvenčního zákona.

¹¹⁰ § 319 odst. 2 insolvenčního zákona.

¹¹¹ § 320 odst. 1 a 2 insolvenčního zákona.

¹¹² Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 18. 12. 2008, sp. zn. KSBR 27 INS 1207/2008, 3 VSOL 188/2008-B-81.

¹¹³ § 325 insolvenčního zákona.

pohledávek a alespoň polovinou všech nezajištěných věřitelů počítanou podle výše pohledávek), spojí insolvenční soud s rozhodnutím o úpadku i rozhodnutí o způsobu řešení úpadku.¹¹⁴

V ostatních případech (dlužník nepodá reorganizační plán společně s insolvenčním návrhem nebo návrh na povolení reorganizace podal některý z přihlášených věřitelů) rozhoduje insolvenční soud samostatným rozhodnutím vydaným do 3 měsíců od rozhodnutí o úpadku dlužníka, s tím že návrh na povolení reorganizace musí být ještě před rozhodnutím insolvenčního soudu projednán na schůzi věřitelů svolané rozhodnutím o úpadku.¹¹⁵ Insolvenční soud tak „*není oprávněn rozhodnout o dlužníkově včas podaném a opodstatněném návrhu na povolení reorganizace až do skončení (první) schůze věřitelů svolané rozhodnutím o úpadku.*“¹¹⁶

Insolvenční soud svolá schůzi věřitelů nejpozději tak, aby se konala nejpozději do 3 měsíců od rozhodnutí o úpadku.¹¹⁷

Předmětem schůze věřitelů je vždy zpráva insolvenčního správce o jeho dosavadní činnosti a vyjádření insolvenčního správce o vhodnosti navrženého způsobu řešení úpadku. Bylo-li podáno více návrhů na povolení reorganizace, vyjádří se insolvenční správce ohledně nejvhodnějšího návrhu a tento svůj výběr odůvodní.¹¹⁸

Schůze věřitelů svolaná rozhodnutím insolvenčního soudu o úpadku může přijmout usnesení o způsobu řešení úpadku dlužníka konkursem nebo reorganizací. Předpokladem přijetí usnesení schůze věřitelů o způsobu řešení úpadku dlužníka reorganizací je skutečnost, že dlužník je podnikatelem a reorganizace je v jeho případě přípustná.¹¹⁹

Insolvenční zákon vyžaduje k přijetí usnesení schůze věřitelů o způsobu řešení úpadku zvláštní hlasovací kvorum, jehož účelem je v rámci možností odstranit odlišné zájmy zajištěných a nezajištěných věřitelů. Insolvenční zákon stanovuje požadavky k přijetí usnesení schůze věřitelů o způsobu řešení úpadku dlužníka alternativně a nikoli kumulativně.¹²⁰

¹¹⁴ § 148 odst. 2 insolvenčního zákona.

¹¹⁵ § 149 odst. 1 insolvenčního zákona.

¹¹⁶ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 20. 1. 2011, sp. zn. 29 NSČR 30/2010.

¹¹⁷ § 137 odst. 1 insolvenčního zákona.

¹¹⁸ § 149 odst. 3 insolvenčního zákona.

¹¹⁹ § 150 insolvenčního zákona.

¹²⁰ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 311. ISBN 978-80-7502-257-8.

Pro přijetí usnesení schůze věřitelů o způsobu řešení úpadku musí hlasovat z věřitelů přihlášených ke dni předcházejícímu konání schůze věřitelů:

- alespoň polovina všech přítomných zajištěných věřitelů počítaná podle výše jejich pohledávek a nejméně polovina všech přítomných nezajištěných věřitelů počítaná podle výše jejich pohledávek, nebo
- alespoň 90 % přítomných věřitelů, počítáno podle výše pohledávek.¹²¹

Přítomným věřitelem však není věřitel, který hlasoval písemně.¹²² Hlasující věřitelé se tak musejí účastnit schůze věřitelů osobně nebo prostřednictvím svých zástupců.¹²³

Insolvenční soud je při rozhodování o způsobu řešení úpadku dlužníka vázán usnesením schůze věřitelů o způsobu řešení úpadku. Výjimku tvoří případy, kdy usnesením přijatý způsob řešení úpadku je u dlužníka vyloučen nebo je-li přijaté usnesení v rozporu s reorganizačním plánem přijatým všemi skupinami věřitelů, který dlužník předložil soudu po rozhodnutí o úpadku.¹²⁴

Insolvenční zákon výslovně vylučuje aplikaci ustanovení § 54 odst. 1 insolvenčního zákona, a tudíž¹²⁵ „*usnesením schůze věřitelů o způsobu řešení dlužníkovu úpadku je insolvenční soud vázán (§ 150 insolvenčního zákona) a nemůže je zrušit i kdyby odporovalo společnému zájmu věřitelů (§ 54 insolvenčního zákona).*“¹²⁶

Podává-li návrh na povolení reorganizace přihlášený věřitel, musí být takový návrh vždy schválen schůzí věřitelů. Schůze věřitelů se o tom usnese po zprávě insolvenčního správce ohledně hospodářské situace dlužníka. Insolvenční správce také upozorní věřitele před přijetím usnesení na případné skutečnosti odůvodňující nepoctivý záměr navrhujícího věřitele.¹²⁷

Je-li však navrhovatelem dlužník a insolvenční soud nespojí rozhodnutí o způsobu řešení úpadku dlužníka s rozhodnutím o úpadku dlužníka, tak návrh na povolení reorganizace nemusí být

¹²¹ § 151 odst. 1 insolvenčního zákona.

¹²² § 151 odst. 3 insolvenčního zákona.

¹²³ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 311. ISBN 978-80-7502-257-8.

¹²⁴ § 152 insolvenčního zákona.

¹²⁵ § 152 insolvenčního zákona.

¹²⁶ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 7. 2009, sp. zn. MSPH 99 INS 453/2009, 2 VSPH 378/2009-B-30.

¹²⁷ § 323 insolvenčního zákona.

schválen schůzí věřitelů. Nicméně pokud schůze věřitelů přijme usnesení o způsobu řešení úpadku dlužníka, je jím insolvenční soud při rozhodování o způsobu řešení úpadku dlužníka vázán.

2.4.3. Zamítnutí návrhu na povolení reorganizace

Insolvenční soud návrh na povolení reorganizace zamítne podle § 326 odst. 1 insolvenčního zákona v těchto případech:

- sleduje-li jím navrhovatel nepoctivý záměr,
- podala-li ho osoba, o jejímž dřívějším návrhu insolvenční soud již dříve rozhodl¹²⁸ nebo
- podal-li ho věřitel, ale schůze věřitelů jej neschválila¹²⁹.

Nepoctivý záměr je neurčitý právní pojem, jehož posuzování „zákon soudu usnadňuje stanovením domněnek nepoctivého záměru v § 326 odst. 2 IZ. Domněnkou zákon úsudku soudu jen napomáhá, tedy tato je pouze možným vodítkem, z kterého lze usuzovat na nepoctivý záměr, nikoliv ho mít za nezvratný.“¹³⁰

Na nepoctivý záměr sledovaný návrhem na povolení reorganizace lze usuzovat zejména tehdy, jestliže ohledně dlužníka, jeho zákonného zástupce, jeho statutárního orgánu nebo člena jeho kolektivního statutárního orgánu probíhalo v posledních 5 letech insolvenční nebo jiné řízení řešící úpadek, a to v závislosti na výsledku takového řízení, nebo s nimi bylo podle výpisu z rejstříku trestů v posledních 5 letech před zahájením insolvenčního řízení vedeno trestní řízení, které skončilo pravomocným odsouzením pro majetkový nebo hospodářský trestný čin.¹³¹

Přestože demonstrativní výčet případů nepoctivého záměru směřuje vůči dlužníkovi, může být nepoctivý záměr shledán i u návrhu na povolení reorganizace, který podal přihlášený věřitel. Nedokonalost demonstrativního výčtu lze spatřovat i v tom, že se v praxi „vyskytuje daleko více případů, kde je sledován nepoctivý záměr a přitom na něj nelze usuzovat z důvodů popsaných

¹²⁸ KOZÁK, Jan. Insolvenční zákon: komentář. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). § 326. ISBN 978-80-7552-932-9.: „U této podmínky nebude insolvenční soud považovat za případy jejího naplnění situace, kdy předchází návrh na povolení reorganizace: a) byl stejným navrhovatelem vzat řádně a včas zpět (§ 322), nebo b) stejného navrhovatele byl insolvenčním soudem odmítnut pro neúplnost (§ 320). Podmínka předchozího rozhodnutí je naplněna, bylo-li o předchozím návrhu na povolení reorganizace rozhodnuto insolvenčním soudem meritorně.“

¹²⁹ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 7. 2010, sp. zn. KSPL 20 INS 2563/2009, 3 VSPH 470/2010-B-74: „absence kvalifikovaného souhlasu věřitelů s návrhem na povolení reorganizace vytváří překážku pro její povolení jen v případě návrhu podaného věřitelem-viz dikci § 326 odst. 1 písm. c) IZ.“

¹³⁰ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 11. 2009, sp. zn. KSCB 26 INS 1949/2009, 1 VSPH 632/2009-B-32.

¹³¹ § 326 odst. 2 insolvenčního zákona.

*v odstavci 2 písmenu a) a b) komentovaného ustanovení než takových případů, kde na nepoctivý záměr z těchto důvodů usuzovat lze.*¹³²

Za nepoctivý záměr lze považovat i snahu o zvýhodnění věřitele, oddalování prohlášení konkursu, zneužití zákazu započtení po zveřejnění návrhu na povolení reorganizace v insolvenčním rejstříku.¹³³ Nepoctivý záměr lze spatřovat i v zatajování majetkových poměrů dlužníka.¹³⁴

Insolvenční soud si mimo zjišťování, zda jsou u dlužníka splněny předpoklady přípustnosti reorganizace, sám obstarává informace a skutečnosti nasvědčující nepoctivému záměru, což je nejen jeho právo, ale i povinnost.¹³⁵ Vychází přitom i z tvrzení dlužníka, insolvenčního správce, přihlášeného věřitele, jakož i jiných informačních zdrojů.¹³⁶

2.4.4. Povolení reorganizace

Insolvenční soud podle ustanovení § 328 insolvenčního zákona rozhodne o povolení reorganizace, pokud zde nejsou dány důvody pro jiné vyřízení věci. Jinými slovy nejsou v řízení dány důvody pro odmítnutí či zamítnutí návrhu na povolení reorganizace nebo nebyl návrh na povolení reorganizace vzat zpět.

Předpokladem rozhodnutí o povolení reorganizace je předchozí rozhodnutí o úpadku dlužníka a podal-li návrh na povolení reorganizace přihlášený věřitel, pak i souhlas schůze věřitelů s jeho návrhem. Rozhodnutí o povolení reorganizace pouze stanovuje, jakým způsobem bude úpadek dlužníka řešen. Nikoliv však samotný způsob řešení reorganizace.¹³⁷

Rozhodnutí o povolení reorganizace obsahuje:

- výrok o povolení reorganizace,

¹³² HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1233. ISBN 978-80-7400-691-3.

¹³³ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 702. ISBN 978-80-7502-257-8.

¹³⁴ RICHTER, Tomáš. Insolvenční právo. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). s. 474. ISBN 978-80-7552-444-7.

¹³⁵ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 11. 2009, sp. zn. KSCB 26 INS 1949/2009, 1 VSPH 632/2009-B-32.

¹³⁶ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 703. ISBN 978-80-7502-257-8.

¹³⁷ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 706. ISBN 978-80-7502-257-8.

- informaci o tom, kdo je insolvenčním správcem,
- výrok o ustanovení insolvenčního správce v případě, že nebyl dosud ustanoven,
- výzvu, aby dlužník ve lhůtě 120 dnů předložil reorganizační plán nebo aby bez zbytečného odkladu insolvenčnímu soudu sdělil, že jej předložit nehodlá,
- informaci o tom, za jakých podmínek mohou předložit reorganizační plán další osoby.¹³⁸

Rozhodnutí o povolení reorganizace musí obsahovat tyto náležitosti obligatorně, vyjma výzvy směřující vůči dlužníkovi ohledně předložení reorganizačního plánu. Rozhodnutí o povolení reorganizace nemusí tuto výzvu obsahovat pokud dlužník oznámil insolvenčnímu soudu ještě před jeho vydáním, že jej nehodlá předložit.¹³⁹ Insolvenční zákon však zapomněl na případ, kdy se věřitelé usnesou na schůzi věřitelů na tom, že dlužníkovi nenáleží právo na přednostní sestavení reorganizačního plánu¹⁴⁰. V případě, že se tak schůze věřitelů usnese, pak uvedení výzvy zcela postrádá smysl, neboť reorganizační plán nebude sestavovat dlužník, ale některý z přihlášených věřitelů.¹⁴¹

Rozhodnutí o povolení reorganizace může obsahovat:

- výrok o jiných opatřeních týkajících se majetkové podstaty a nezbytných k zajištění účelu reorganizace.¹⁴²

Insolvenční zákon spojuje s právní mocí rozhodnutí o povolení reorganizace několik účinků. Nejvýznamnějším a pro dlužníka klíčovým účinkem spojeným s nabytím právní moci rozhodnutí o povolení reorganizace je zrušení omezení dispozičních oprávnění dlužníka, a to bez ohledu na to, zda k nim došlo přímo ze zákona¹⁴³ nebo v důsledku rozhodnutí insolvenčního soudu v dosavadním průběhu insolvenčního řízení.¹⁴⁴¹⁴⁵

¹³⁸ § 329 odst. 1 insolvenčního zákona.

¹³⁹ § 329 odst. 2 insolvenčního zákona.

¹⁴⁰ § 339 odst. 3 insolvenčního zákona.

¹⁴¹ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1237. ISBN 978-80-7400-691-3.

¹⁴² § 329 odst. 3 insolvenčního zákona.

¹⁴³ § 111 a § 140 insolvenčního zákona.

¹⁴⁴ § 330 odst. 1 insolvenčního zákona.

¹⁴⁵ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1238. ISBN 978-80-7400-691-3.

Smyslem zrušení omezení dispozičních oprávnění dlužníka je zajistit „*chod podniku, který se co nejdříve bude blížit „normálnímu“ stavu. Tedy stavu, jako by dlužník nebyl v úpadku, a umožnit věřitelům stanovit vždy v konkrétním případě taková omezení jednání dlužníka, která jsou nezbytně nutná pro zachování účelu reorganizace, tedy splnění reorganizačního plánu.*“¹⁴⁶

Zrušení omezení dispozičních práv dlužníka však neplatí absolutně. Insolvenční soud je oprávněn na návrh insolvenčního správce, věřitelského výboru nebo ze své vlastní iniciativy dlužníkovi s dispozičními oprávněními zakázat nebo ve stanoveném rozsahu omezit nakládání s majetkovou podstatou. Insolvenční soud takto učiní v zájmu věřitelů zejména v situaci, kdy vzniknou pochybnosti o poctivém jednání nebo odborné způsobilosti dlužníka nebo osob jednajících jeho jménem.¹⁴⁷ Zakáže-li nebo omezí-li insolvenční soud dlužníkovi nakládat s majetkovou podstatou, přecházejí tato dispoziční oprávnění na insolvenčního správce.¹⁴⁸

Jako definici „pochybnosti o poctivém jednání“ lze použít definici pro nepoctivé jednání upravenou v ustanovení § 326 odst. 2 insolvenčního zákona upravující důvody pro zamítnutí návrhu na povolení reorganizace. „*Otázka odborné způsobilosti dlužníka je z pozice insolvenčního soudu hůře definovatelná, nicméně zde je pravděpodobně možné očekávat podněty ze strany insolvenčního správce a věřitelského výboru.*“¹⁴⁹

Další výjimku tvoří právní úkony, které mají zásadní význam pro nakládání s majetkovou podstatou a její správu. K těmto úkonům potřebuje dlužník s dispozičními oprávněními souhlas věřitelského výboru.¹⁵⁰ Právními úkony se zásadním významem pro nakládání s majetkovou podstatou a její správu rozumí insolvenční zákon právní úkony v důsledku kterých se významně změní hodnota majetkové podstaty, postavení věřitelů anebo míra uspokojení věřitelů.¹⁵¹

Za takové úkony lze považovat především uzavírání smluv o úvěrovém financování, rozprodej majetku dlužníka potřebného k provozu jeho podniku, změny ve výrobním programu, rozsáhlé

¹⁴⁶ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 710. ISBN 978-80-7502-257-8.

¹⁴⁷ § 332 odst. 1 insolvenčního zákona.

¹⁴⁸ § 332 odst. 3 insolvenčního zákona.

¹⁴⁹ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1242. ISBN 978-80-7400-691-3.

¹⁵⁰ § 330 odst. 2 insolvenčního zákona.

¹⁵¹ § 330 odst. 3 insolvenčního zákona.

propouštění zaměstnanců, stanovení hospodářských nebo obchodních cílů nebo úkony sledující obchodní expanzi dlužníka.¹⁵²

Insolvenční zákon dále upravuje omezení uspokojování pohledávek vedoucích zaměstnanců¹⁵³ dlužníka s dispozičními oprávněními. Dlužník může tyto pohledávky vzniklé po povolení reorganizace uhradit pouze do výše určené insolvenčním správcem se souhlasem věřitelského výboru. Věřitelé díky tomuto ustanovení mají možnost ovlivňovat výši výdajů na management dlužníka.¹⁵⁴¹⁵⁵

Další omezení jednání dlužníka se týkají odmítnutí daru nebo dědictví¹⁵⁶, dohody o vypořádání dědictví, smluv o vzájemném plnění¹⁵⁷, fixních smluv¹⁵⁸, výpůjčky¹⁵⁹ a nájemních a podnájemních smluv^{160,161}.

V důsledku rozhodnutí o povolení reorganizace dochází k pozastavení výkonu funkce valné hromady nebo členské schůze dlužníka s tím, že v její působnosti rozhoduje insolvenční správce. Valné hromadě nebo členské schůzi se však ponechává právo jmenovat nebo volit a odvolávat členy statutárního orgánu nebo dozorčí rady dlužníka. Je zde však vyžadován souhlas věřitelského výboru s takovým rozhodnutím, a to z důvodu kontroly nad osobami jednajícími jménem dlužníka nebo vykonávající kontrolní funkci nad těmito osobami ze strany věřitelského výboru.¹⁶²

¹⁵² MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 711. ISBN 978-80-7502-257-8.

¹⁵³ § 33 odst. 3 a § 73 odst. 3 zákoníku práce.

¹⁵⁴ § 330 odst. 4 insolvenčního zákona.

¹⁵⁵ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1238. ISBN 978-80-7400-691-3.

¹⁵⁶ § 246 odst. 4 insolvenčního zákona.

¹⁵⁷ § 253 insolvenčního zákona.

¹⁵⁸ § 254 insolvenčního zákona.

¹⁵⁹ § 255 insolvenčního zákona.

¹⁶⁰ § 256 insolvenčního zákona.

¹⁶¹ § 330a insolvenčního zákona.

¹⁶² § 333 insolvenčního zákona.

2.5. Věřitelé při reorganizaci

Podle ustanovení § 334 insolvenčního zákona se reorganizace účastní přihlášení věřitelé, věřitelé s pohledávkami za majetkovou podstatou a věřitelé jim na roveň postavení. Za věřitele jsou považováni také společníci a členové dlužníka, jejichž pohledávkou se rozumí právo vyplývající z jejich účasti ve společnosti nebo v družstvu a jejíž výše je rovna nule.¹⁶³

Věřitelé se při reorganizaci rozdělují do skupin podle právního postavení („*např. věřitelé s pohledávkami z neuhrazených mzdových pohledávek, věřitelé z obchodního styku, orgány státní správy apod.*“¹⁶⁴) a hospodářských zájmů („*např. orgány státní správy sledují obdobný hospodářský zájem, obdobně dodavatelé médií pro podnik dlužníka apod.*“¹⁶⁵) jednotlivých skupin věřitelů. Rozdělení věřitelů do jednotlivých skupin a kritéria tohoto rozdělení jsou obsažena v reorganizačním plánu. Cílem takového rozdělení věřitelů do jednotlivých skupin je určení rozsahu uspokojení zjištěných pohledávek a hlasování věřitelů o přijetí reorganizačního plánu.¹⁶⁶

Rozdělení věřitelů do jednotlivých skupin a kritéria pro rozdělení jsou na vůli předkladatele reorganizačního plánu, přičemž insolvenční zákon stanovuje jako samostatné skupiny věřitelů zajištěné věřitele, věřitele uvedené v § 335 insolvenčního zákona¹⁶⁷ a věřitele, jejichž pohledávky nejsou reorganizačním plánem dotčeny.¹⁶⁸

Reorganizační plán může stanovit i jiné skupiny věřitelů, které mají shodné právní postavení nebo hospodářský zájem. V praxi se bude jednat o skupiny dodavatelů energií nebo leasingové společnosti vlastníci strojní vybavení, které je dlužníkovi pronajímáno, nebo významných dodavatelů nebo odběratelů dlužníka.¹⁶⁹

Volnost předkladatele reorganizačního plánu ve tvoření skupin věřitelů není absolutní. Provedení rozdělení věřitelů do jednotlivých skupin s ohledem na odůvodněnost a vhodnost posuzuje

¹⁶³ § 335 insolvenčního zákona.

¹⁶⁴ KOZÁK, Jan. Insolvenční zákon: komentář. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). § 337. ISBN 978-80-7552-932-9.

¹⁶⁵ KOZÁK, Jan. Insolvenční zákon: komentář. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). § 337. ISBN 978-80-7552-932-9.

¹⁶⁶ § 337 odst. 1 insolvenčního zákona.

¹⁶⁷ § 335 odst. 1 insolvenčního zákona: „*Při reorganizaci se za věřitele dlužníka považují i společníci a členové dlužníka; za pohledávku těchto osob se považuje právo vyplývající z jejich účasti ve společnosti nebo v družstvu.*“

¹⁶⁸ § 337 odst. 2 insolvenčního zákona.

¹⁶⁹ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 725. ISBN 978-80-7502-257-8.

insolvenční soud při schvalování reorganizačního plánu.¹⁷⁰ Insolvenční soud pak může ještě před schválením reorganizačního plánu na návrh dotčeného věřitele nebo předkladatele reorganizačního plánu rozhodnout o zařazení věřitele do jiné skupiny.¹⁷¹

a) Zajištění věřitelé

Za samostatnou skupinu věřitelů je považován každý zajištěný věřitel. „*Insolvenční zákon vychází z principu, že zajištění jednotlivých pohledávek zajištěných věřitelů jsou tak odlišná, že pohledávky mají být umístěny v samostatných skupinách. S ohledem na obecný princip, že s věřiteli obdobného postavení by mělo být zahájeno obdobně, lze mít za to, že i více zajištěných věřitelů by mohlo tvořit jednu skupinu, např. v případě syndikovaných zajištěných úvěrů.*“¹⁷²

b) Věřitelé uvedení v § 335 insolvenčního zákona

Za samostatnou skupinu věřitelů jsou považováni dále společníci a členové dlužníka. Jak je již výše uvedeno, pohledávkou těchto věřitelů se rozumí právo vyplývající z jejich účasti ve společnosti nebo v družstvu a její výše je rovna nule. Těmito pohledávkami se nerozumí pohledávky těchto věřitelů vůči dlužníkovi z titulu poskytnutí půjčky, prodeje majetku nebo poskytnutí služeb. Těmito pohledávkami se budou rozumět peněžité pohledávky vyplývající z majetkové účasti věřitele na dlužníkovi (např. právo na dividendy, právo na výplatu příplatku mimo základní kapitál nebo právo na likvidačním zůstatku na dlužníkovi).¹⁷³

c) Věřitelé, jejichž pohledávky nejsou reorganizačním plánem dotčeny

Za další samostatnou skupinu věřitelů jsou považováni věřitelé, jejichž pohledávky nejsou reorganizačním plánem dotčeny. Pohledávky nedotčené reorganizačním plánem jsou definovány v § 337 odst. 3 a 4 insolvenčního zákona.

Pohledávkou nedotčenou reorganizačním plánem se rozumí taková pohledávka jejíž výši, splatnost ani další její vlastnosti a práva s ní spojená reorganizační plán nemění. Stejně tak se

¹⁷⁰ § 337 odst. 5 insolvenčního zákona.

¹⁷¹ § 337 odst. 6 insolvenčního zákona.

¹⁷² HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. Insolvenční řízení: komentář. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Právní praxe. s. 204. ISBN 978-80-7400-715-6.

¹⁷³ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 719. ISBN 978-80-7502-257-8.

rozumí pohledávkou nedotčenou reorganizačním plánem pohledávka, o níž věřitel písemně prohlásil, že není reorganizačním plánem dotčena.¹⁷⁴

Za pohledávku nedotčenou reorganizačním plánem se považuje i pohledávka, u které došlo ke ztrátě sjednané výhody splátek, pokud reorganizační plán:

- a) stanoví splatnost jistiny včetně úroků stejně jako před prodlením dlužníka,
- b) nemění žádná další práva spojená s pohledávkou, s výjimkou práv věřitele spojených s účinky zahájení insolvenčního řízení nebo s již nastalým prodlením dlužníka,
- c) stanoví, že všechny splátky jistiny a úroku, které měl dlužník zaplatit před svým prodlením do dne účinnosti reorganizačního plánu, budou uhrazeny neprodleně po účinnosti reorganizačního plánu.¹⁷⁵

„Vydělení poslední jmenované skupiny věřitelů do zvláštní skupiny je důležité, neboť tito věřitelé mají oproti ostatním věřitelům dotčeným reorganizačním plánem menší pravomoci.“¹⁷⁶

¹⁷⁴ § 337 odst. 3 insolvenčního zákona.

¹⁷⁵ § 337 odst. 4 insolvenčního zákona.

¹⁷⁶ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1249. ISBN 978-80-7400-691-3.

2.6. Reorganizační plán

Reorganizační plán je klíčovým institutem reorganizace upravený v dílu pátém insolvenčního zákona. Reorganizační plán je definován v ustanovení § 338 odst. 1 insolvenčního zákona podle kterého reorganizační plán „*vymezuje právní postavení dotčených osob v důsledku povolené reorganizace, a to na základě opatření sledujících ozdravení provozu dlužníkovy podniku a uspořádání vzájemných vztahů mezi dlužníkem a jeho věřiteli.*“

Reorganizační plán tak lze z hlediska práva považovat za dohodu sui generis, kterou lze chápat jako soubor právních a ekonomických pravidel. Požadavkem na sestavení reorganizačního plánu je, aby údaje v něm obsažené, věrně zobrazovaly ekonomické a právní možnosti dlužníka.¹⁷⁷¹⁷⁸ „*Pokud má mít reorganizační plán reálnou šanci na úspěch, musí nutně vycházet z faktů a opravdového stavu dlužníka.*“¹⁷⁹

Osoba, která sestavila reorganizační plán, ho musí předložit insolvenčnímu soudu. Od předložení reorganizačního plánu až do projednání zprávy o reorganizačním plánu nesmí nikdo vyvíjet činnost, která by mohla přispět k jeho přijetí nebo odmítnutí.¹⁸⁰ Příkladem takové zakázané činnosti může být například nabízení majetkové podstaty nebo její části insolvenčním správcem k prodeji nebo domáhání se práv věřitelů způsobem, kterým by mohla být zmařena realizace reorganizace.¹⁸¹

Insolvenční zákon dále ukládá předkladateli reorganizačního plánu povinnost zdržet se všech činností, které by mohly být v rozporu s reorganizačním plánem nebo které by mohly jinak ovlivnit jeho splnění.¹⁸²

¹⁷⁷ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. Insolvenční řízení: komentář. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Právní praxe. s. 206. ISBN 978-80-7400-715-6.

¹⁷⁸ § 340 odst. 3 insolvenčního zákona.

¹⁷⁹ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1257. ISBN 978-80-7400-691-3.

¹⁸⁰ § 338 odst. 2 insolvenčního zákona.

¹⁸¹ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 728. ISBN 978-80-7502-257-8.

¹⁸² § 338 odst. 2 insolvenčního zákona.

Účelem tohoto ustanovení je „zachovat hospodářskou situaci, majetkovou strukturu a vztahy (jak obchodní, tak právní) ve stavu odpovídající době přípravy reorganizačního plánu tak, aby v případě, že reorganizační plán bude schválen, byl ještě pro reorganizaci vůbec použitelný.“¹⁸³

Od ustanovení insolvenčního zákona se lze v reorganizačním plánu odchýlit, pokud jde o uspokojení věřitelů včetně zajištěných věřitelů a věřitelů, jimiž jsou společníci a členové dlužníka uplatňující pohledávku vyplývající z jejich účasti ve společnosti nebo v družstvu, o nakládání s majetkovou podstatou a o závazky dlužníka po skončení insolvenčního řízení.¹⁸⁴ Záměrem umožnění odchýlení se v reorganizačním plánu od zákonné úpravy je odstranění co nejvíce překážek bránící uskutečnění reorganizace.¹⁸⁵

2.6.1. Sestavení reorganizačního plánu

2.6.1.1. Osoba oprávněná sestavit reorganizační plán

Přednostní právo sestavit reorganizační plán má dlužník, a to bez ohledu na osobu navrhovatele povolení reorganizace. Přednostní právo dlužníka sestavit reorganizační plán vychází z předpokladu, že právě dlužník má nejvíce informací o své situaci a o jejím možném vývoji. Pro dlužníka by tedy mělo být nejnadhějši sestavit reorganizační plán.¹⁸⁶ Dlužník jej může předložit společně s návrhem na povolení reorganizace anebo ve lhůtě 120 dnů od rozhodnutí o povolení reorganizace. Tato lhůta může být insolvenčním soudem prodloužena maximálně o 120 dnů, a to pouze na návrh dlužníka.¹⁸⁷

Dlužník se může přednostního práva sestavit reorganizační plán vzdát, a to oznámením s úředně ověřenými podpisy adresovaným insolvenčnímu soudu. Vzdá-li se dlužník tohoto práva před uplynutím lhůty 120 dnů, rozhodne insolvenční soud o ukončení této lhůty. Dlužníkovi nenáleží

¹⁸³ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 728. ISBN 978-80-7502-257-8.

¹⁸⁴ § 338 odst. 3 insolvenčního zákona.

¹⁸⁵ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1251. ISBN 978-80-7400-691-3.

¹⁸⁶ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 730. ISBN 978-80-7502-257-8.

¹⁸⁷ § 339 odst. 1 insolvenčního zákona.

přednostní právo sestavit reorganizační plán také, usnesou-li se na tom jeho věřitelé na schůzi věřitelů.¹⁸⁸

Insolvenční soud může rozhodnout o zkrácení nebo zrušení výše uvedené lhůty, vyjdou-li najevo skutečnosti nasvědčující tomu, že dlužník v sestavování reorganizačního plánu řádně nepokračuje nebo postupuje způsobem, kterým může reorganizaci zmařit, nebo že zajištěným věřitelům neplatí úroky podle § 171 odst. 4 insolvenčního zákona.¹⁸⁹

Pokud dlužník nemá nebo mu rozhodnutím insolvenčního soudu zaniklo přednostní právo sestavit reorganizační plán, může schůze věřitelů rozhodnout o tom, kdo má přednostní právo sestavit reorganizační plán. Neučiní-li tak schůze věřitelů, vyzve insolvenční soud k předložení reorganizačního plánu další osoby, které návrh na povolení reorganizace podaly, nebo které se k němu připojily.¹⁹⁰

2.6.1.2. Obsah reorganizačního plánu

Minimálními obsahovými náležitostmi, které musí reorganizační plán vždy splňovat jsou podle § 340 insolvenčního zákona:

- a) rozdělení věřitelů do skupin, s určením, jak bude nakládáno s pohledávkami věřitelů v jednotlivých skupinách,
- b) určení způsobu reorganizace a opatření k plnění reorganizačního plánu,
- c) údaj o pokračování provozu dlužníkovy podniku a případné určení podmínek, za kterých má být provozován,
- d) uvedení osob podílejících se na financování reorganizačního plánu nebo osob, které převezmou některé dlužníkovy závazky anebo zajistí jejich splnění,
- e) údaj o zaměstnanosti v dlužníkově podniku a souvisejících opatřeních,
- f) údaj o tom, zda a jaké závazky vůči věřitelům bude mít dlužník po skončení reorganizace,
- g) údaj o tom, jak je zajištěno splnění pohledávek, ohledně kterých dosud nebyl skončen incidenční spor, a pohledávek vázaných na odkládací podmínku, jaká je výše částky určené k uspokojení těchto pohledávek pro každou skupinu věřitelů, do které byly zařazeny, a jaká

¹⁸⁸ § 339 insolvenčního zákona.

¹⁸⁹ § 339 odst. 4 insolvenčního zákona.

¹⁹⁰ § 339 odst. 6 insolvenčního zákona.

je celková výše částky určené k uspokojení těchto pohledávek podle reorganizačního plánu.¹⁹¹

Insolvenční zákon stanovuje v § 340 odst. 5 výslovně předkladateli reorganizačního plánu povinnost, aby v reorganizačním plánu uvedl údaje, které věrně zobrazují ekonomické a právní možnosti dlužníka. S ohledem na všechny požadované náležitosti insolvenční zákon „*dbá na to, aby reorganizační plán předvídal identifikovatelná rizika.*“¹⁹²

Náležitosti reorganizačního plánu jsou stanoveny i v § 14 vyhl. č. 191/2017 Sb., o náležitostech podání a formulářů elektronických podání v insolvenčním řízení.

Insolvenční zákon spojuje v závislosti na typu reorganizace povinnost připojit k reorganizačnímu plánu následující doklady:

- nové znění zakladatelského dokumentu nebo stanov anebo jiného dokumentu upravujícího vnitřní poměry dlužníka, má-li podle reorganizačního plánu dojít k jejich změně,
- prohlášení osob, které jsou ochotny financovat provedení reorganizačního plánu, převzít některé z dlužníkových závazků anebo je zajistit,
- prohlášení dlužníkovy manželky, o tom že souhlasí s použitím majetku ve společném jmění manželů, pokud jeho použití předpokládá reorganizační plán,
- prohlášení dlužníka – fyzické osoby nebo prohlášení neomezeně ručících společníků dlužníka – právnické osoby o ochotě pokračovat v provozu podniku v případech, kdy předkladatelem reorganizačního plánu není dlužník,
- aktualizované seznamy majetku a závazků dlužníka ke dni předložení reorganizačního plánu,
- smlouvy uzavřené s odkládací podmínkou váznoucí na schválení reorganizačního plánu insolvenčním soudem,
- seznam a popis významných smluv, které mají být podle reorganizačního plánu po jeho schválení insolvenčním soudem uzavřeny.¹⁹³

2.6.1.3. Zpráva o reorganizačním plánu

¹⁹¹ § 340 odst. 2 insolvenčního zákona.

¹⁹² HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1257. ISBN 978-80-7400-691-3.

¹⁹³ § 342 insolvenčního zákona.

Předkladatel reorganizačního plánu je povinen vypracovat zprávu o reorganizačním plánu obsahující dostatečné informace o návrhu reorganizačního plánu. Účelem zprávy o reorganizačním plánu je poskytnutí dostatečných informací věřitelům jednotlivých skupin, tak aby na základě nich mohli věřitelé určité skupiny rozhodnout o tom, zda reorganizační plán přijmout.¹⁹⁴

Součástí této zprávy je buď samotný reorganizační plán nebo jeho shrnutí a zhodnocení jeho dopadu na jednotlivé věřitele.¹⁹⁵ „Zákon zde předpokládá situaci, že by předkladatel reorganizačního plánu nechtěl některé detailní kroky uvádět do dokumentu pro širokou obec věřitelů přímo, a to například pro nebezpečí zneužití těchto informací – ve prospěch konkurentů dlužníka apod.“¹⁹⁶

Insolvenční zákon definuje pojem „dostatečné informace“ jak pozitivně, tak negativně. Rozumí jimi informace, které musí věřitel určité skupiny znát k tomu, aby se mohl rozhodnout, zda přijme reorganizační plán. Insolvenční zákon uvádí demonstrativní výčet takových informací: informace o tom, jaké plnění, v jaké hodnotě se jednotlivým skupinám věřitelů nabízí. Negativně je pojem dostatečné informace definován tak, že se jimi nerozumí informace, které předkladatel může získat jen s nepoměrnými obtížemi, nebo informace o reorganizačním plánu jiné osoby než předkladatele.¹⁹⁷

Zpráva o reorganizačním plánu musí být předložena věřitelům s dostatečným předstihem, a to před schůzí věřitelů, která má rozhodnout o jeho přijetí. Nejpozději jim však musí být předložena 15 dnů před datem této schůze.¹⁹⁸

Minimální náležitosti zprávy o reorganizačním plánu jsou vymezeny v § 15 vyhl. č. 191/2017 Sb., o náležitostech podání a formulářů elektronických podání v insolvenčním řízení.

2.6.2. Způsoby reorganizace

¹⁹⁴ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. Insolvenční řízení: komentář. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Právní praxe. s. 206. ISBN 978-80-7400-715-6.

¹⁹⁵ § 343 odst. 1 insolvenčního zákona.

¹⁹⁶ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1263. ISBN 978-80-7400-691-3.

¹⁹⁷ § 343 odst. 2 insolvenčního zákona.

¹⁹⁸ § 343 odst. 3 insolvenčního zákona.

Insolvenční zákon obsahuje demonstrativní výčet základních sedmi opatření, prostřednictvím kterých lze reorganizaci provést:

- restrukturalizace pohledávek věřitelů, která spočívá v prominutí části dluhů dlužníka nebo v odkladu jejich splatnosti,
- prodej celé nebo části majetkové podstaty anebo prodej dlužníka podniku,
- vydání nebo převod části dlužnických aktiv věřitelům nebo převod těchto aktiv na nově založenou právnickou osobu s majetkovou účastí věřitelů,
- fúze dlužníka,
- emise akcií nebo jiných cenných papírů dlužníkem nebo nově založenou právnickou osobou,
- zajištění financování provozu dlužníka podniku nebo jeho části,
- změnou zakladatelského dokumentu nebo stanov.¹⁹⁹

Insolvenční zákon výslovně připouští, aby bylo v reorganizačním plánu aplikováno i více základních opatření najednou za předpokladu, že to jejich povaha připouští.²⁰⁰ „V praxi je v podstatě nutná a obvyklá kombinace těchto kroků, například částečný odprodej aktiv a zároveň převedení jiných aktiv do nové společnosti ovládané věřiteli.“²⁰¹

2.6.3. Schvalování reorganizačního plánu

2.6.3.1. Projednání reorganizačního plánu věřiteli

Reorganizační plán se projednává na schůzi věřitelů svolané za tímto účelem. Na této schůzi se také hlasuje o přijetí reorganizačního plánu, a to v rámci skupin věřitelů stanovených reorganizačním plánem.²⁰² Insolvenční soud posuzuje odůvodněnost a vhodnost rozdělení věřitelů do jednotlivých skupin stanovených reorganizačním plánem ještě před zahájením hlasování věřitelů.²⁰³

¹⁹⁹ § 341 odst. 1 insolvenčního zákona.

²⁰⁰ § 341 odst. 2 insolvenčního zákona.

²⁰¹ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1260. ISBN 978-80-7400-691-3.

²⁰² § 344 odst. 1 insolvenčního zákona.

²⁰³ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 749. ISBN 978-80-7502-257-8.

Insolvenční zákon stanoví dvě výjimky, kdy insolvenční soud schůzi věřitelů za účelem projednání reorganizačního plánu a hlasování o něm nesvolává anebo je-li již svolána, tak ji zruší. Prvním případem je situace, kdy o přijetí reorganizačního plánu hlasovala každá skupina věřitelů mimo schůzi věřitelů, a druhým případem situace, kdy se na reorganizační plán považuje podle insolvenčního zákona za přijatý bez hlasování.²⁰⁴ Takovým případem je zejména předjednaná reorganizace.²⁰⁵

Reorganizační plán je přijat skupinou věřitelů, pokud pro něj hlasovala většina hlasujících věřitelů této skupiny a je-li součet jmenovitých hodnot jejich pohledávek roven alespoň polovině celkové jmenovité hodnotě pohledávek hlasujících věřitelů dané skupiny.²⁰⁶ K přijetí reorganizačního plánu skupinou věřitelů tedy „*postačí nejméně polovina z celkové jmenovité hodnoty, tj. nevyžaduje se většinová část z celkové jmenovité hodnoty. Jmenovitou hodnotou je nutno rozumět jistinu; k úrokům přirostlým v průběhu insolvenčního řízení se nepřihlíží.*“²⁰⁷

U skupiny věřitelů podle § 335 insolvenčního zákona, tedy společníků a členů družstva, je k přijetí reorganizačního plánu potřebná většina společníků nebo členů dlužníka. V případě dlužníka se základním kapitálem je potřeba, aby souhrnný podíl těchto společníků nebo členů byl roven nejméně dvěma třetinám základního kapitálu dlužníka.²⁰⁸

Pro věřitele majícího více pohledávek vůči dlužníkovi zařazených do různých skupin platí, že hlasuje prostřednictvím těchto pohledávek v každé skupině zvlášť.²⁰⁹

Pro skupinu věřitelů, jejichž pohledávky nejsou reorganizačním plánem dotčeny, platí fikce, že tato skupina reorganizační plán přijala.²¹⁰ „*Jde o zjevné zjednodušení procesu reorganizace, kdy je snaha omezit potřebu hledání řešení pouze na ty skupiny, pro které je reorganizace zásahem do*

²⁰⁴ § 344 odst. 3 insolvenčního zákona.

²⁰⁵ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. Insolvenční řízení: komentář. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Právní praxe. s. 206. ISBN 978-80-7400-715-6.

²⁰⁶ § 347 odst. 1 insolvenčního zákona.

²⁰⁷ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 7. 2009, sp. zn. KSCB 28 INS 2880/2008, 1 VSPH 343/2009-B-103.

²⁰⁸ § 347 odst. 2 insolvenčního zákona.

²⁰⁹ § 347 odst. 3 insolvenčního zákona.

²¹⁰ § 347 odst. 4 insolvenčního zákona.

jejich práv, a naopak odstranit z jednání skupiny neutrální, které by však z jiných důvodů mohly mít teoreticky zájem na jiném řešení, než jaké preferují ostatní věřitelé.“²¹¹

Jak je zmíněno výše, k hlasování o přijetí reorganizačního plánu může dojít i mimo schůzi věřitelů. Předpoklady a samotné hlasování o přijetí reorganizačního plánu jsou upraveny v ustanoveních § 345 a 346 insolvenčního zákona.

Hlasování mimo schůzi věřitelů je možné před podáním návrhu na povolení reorganizace nebo i před podáním insolvenčního návrhu, a to za předpokladu, že věřitelé měli možnost se seznámit s informacemi odpovídajícími informacím obsaženým ve zprávě o reorganizačním plánu.²¹² Hlasování mimo schůzi věřitelů ještě před podáním insolvenčního návrhu se uplatní zejména u předjednané reorganizace.²¹³²¹⁴

Hlasování mimo schůzi věřitelů má přínos zejména v případech, kdy dlužník má větší množství věřitelů, a hlasování a v podstatě i samotná realizace schůze věřitelů by byla prakticky nemožná, popřípadě velmi nákladná.²¹⁵

Výsledky hlasování získané mimo schůzi věřitelů se sečtou s výsledky hlasování získané na schůzi věřitelů. Zjistí-li insolvenční soud, že mezi věřitelovým hlasováním mimo schůzi věřitelů a jeho hlasováním na schůzi věřitelů je rozpor, přihlédne pouze k hlasování daného věřitele na schůzi věřitelů.²¹⁶ „*Předchází se tak problémům s interpretací hlasování, navíc výsledek hlasování na schůzi věřitelů je vždy pozdější než hlasování mimo schůzi věřitelů, čímž je dána jeho vyšší relevance i bez ohledu na význam osobní přítomnosti na schůzi věřitelů.*“²¹⁷

²¹¹ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1269. ISBN 978-80-7400-691-3.

²¹² § 345 odst. 1 insolvenčního zákona.

²¹³ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 745. ISBN 978-80-7502-257-8.

²¹⁴ Nález Ústavního soudu ze dne 5. 4. 2016, sp. zn. II. ÚS 703/16: „*věřitelé mohou vykonávat svá hlasovací práva mimo schůzi věřitelů nejen v průběhu insolvenčního řízení, ale v případě tzv. předpřipravené reorganizace též před jeho zahájením (viz § 346 odst. 2 insolvenčního zákona).*“

²¹⁵ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1267. ISBN 978-80-7400-691-3.

²¹⁶ § 345 odst. 2 insolvenčního zákona.

²¹⁷ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1267. ISBN 978-80-7400-691-3.

Hlasování mimo schůzi věřitelů musí být hlasování písemné, výslovně obsahovat formulaci „Hlasovací lístek“ a kvůli zachování jednoznačnosti a vyloučení omylu nesmí obsahovat žádný jiný procesní úkon, ze kterého je nepochybné, jak hlasovali. Podpisy na hlasovacím lístku musí být úředně ověřeny.²¹⁸ Podrobnější náležitosti hlasovacího lístku upravuje vyhláška č. 191/2017, o náležitostech podání a formulářů elektronických podání v insolvenčním řízení, a to zejména v § 3 až 7 této vyhlášky.

Pokud věřitelé hlasují o přijetí reorganizačního plánu mimo schůzi věřitelů po zahájení insolvenčního řízení, musí být hlasovací lístek doručen insolvenčnímu soudu nejpozději v den předcházející schůzi věřitelů.²¹⁹

Pokud věřitelé hlasují o přijetí reorganizačního plánu mimo schůzi věřitelů před zahájením insolvenčního řízení musí být hlasovací lístek doručen dlužníku nejpozději poslední den lhůty stanovené dlužníkem. Takto dlužníkem stanovená lhůta nesmí být kratší než 15 dnů a musí být všem známým věřitelům písemně oznámena.²²⁰

2.6.3.2. Rozhodování insolvenčního soudu o reorganizačním plánu

Poté, co se k reorganizačnímu plánu vysloví věřitelé, posoudí reorganizační plán insolvenční soud a rozhodne o jeho schválení nebo zamítnutí. Insolvenční soud se tedy může až poté, co proběhla schůze věřitelů *„zabývat tím, zda hlasováním věřitelů přijatý reorganizační plán (případně přijatý alespoň jednou skupinou věřitelů) může být schválen.“*²²¹

Před schválením reorganizačního plánu musí insolvenční soud zkoumat, zda reorganizační plán je v souladu s insolvenčním zákonem a jinými právními předpisy, zda jím není sledován nepoctivý záměr, zda ho přijala každá skupina věřitelů (nebo se podle § 347 odst. 4 insolvenčního zákona považuje za skupinu, která jej přijala).²²²

Insolvenční soud musí také přezkoumat, zda každý věřitel získá plnění, jehož celková současná hodnota je ke dni účinnosti reorganizačního plánu alespoň stejná jako hodnota plnění, které by

²¹⁸ § 346 odst. 1, 2 insolvenčního zákona

²¹⁹ § 346 odst. 1 insolvenčního zákona.

²²⁰ § 346 odst. 2 insolvenčního zákona.

²²¹ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 6. 2012, sp. zn. MSPH 89 INS 5393/2011 3 VSPH 512/2012-B-116.

²²² § 348 odst. 1 písm. a) až c) insolvenčního zákona.

zřejmě obdržel, kdyby byl dlužníkův úpadek řešen konkursem. To neplatí v případě, že přijímací věřitel s takovým nižším plněním dá souhlas.²²³

Insolvenční soud dále před schválením reorganizačního plánu zkoumá, zda pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim na roveň postavené byly uhrazeny nebo mají být podle reorganizačního plánu uhrazeny ihned poté, co se reorganizační plán stane účinným. To však neplatí v případě, že se dlužník s příslušným věřitelem dohodne jinak.²²⁴

Jsou-li splněny všechny výše uvedené podmínky, insolvenční soud reorganizační plán schválí.

Nepřijetí reorganizačního plánu každou skupinou věřitelů nemusí být překážkou schválení reorganizačního plánu insolvenčním soudem. Předpokladem takového schválení reorganizačního plánu je jeho přijetí alespoň jednou skupinou věřitelů (s výjimkou skupiny věřitelů uvedených v § 335 insolvenčního zákona) a zajištění rovného zacházení s každou zajištěnou pohledávkou v rámci každé skupiny věřitelů, která jej nepřijala. Schválení a uskutečňování reorganizačního plánu však nesmí vést k dalšímu úpadku dlužníka nebo k jeho likvidaci.²²⁵

Reorganizační plán musí být ke každé takové skupině věřitelů spravedlivý a lze důvodně předpokládat, že jeho schválení a uskutečnění nepovede k dalšímu úpadku dlužníka nebo k jeho likvidaci (není-li reorganizačním plánem předvídaná).²²⁶ „*V principu tedy může insolvenční soud schválit reorganizační plán přes nesouhlas naprosté většiny věřitelů, a to v případě, že dojde k jasnému závěru, že tento postup je přesto nejlepší z možných postupů.*“²²⁷

Podle insolvenčního zákona je reorganizační plán spravedlivý vůči skupině zajištěných věřitelů za podmínky, že věřitelé této skupiny získají podle reorganizačního plánu k zajištění svých pohledávek stejný nebo obdobný druh zajištění, v témže pořadí, ke stejnému nebo obdobnému majetku dlužníka, případně k jinému majetku dlužníka nejméně stejné hodnoty, stanovené ke dni účinnosti reorganizačního plánu a obdrží plnění, jehož současná hodnota ke dni účinnosti

²²³ § 348 odst. 1 písm. d) insolvenčního zákona.

²²⁴ § 348 odst. 1 písm. e) insolvenčního zákona.

²²⁵ § 348 insolvenčního zákona.

²²⁶ § 348 odst. 2 insolvenčního zákona.

²²⁷ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1271. ISBN 978-80-7400-691-3.

reorganizačního plánu se bude rovnat nejméně hodnotě zajištění stanovené ve znaleckém posudku.²²⁸

V případě skupiny nezajištěných věřitelů je reorganizační plán vůči této skupině spravedlivý, pokud podle něj každý věřitel této skupiny získá plnění, jehož současná hodnota ke dni účinnosti reorganizačního plánu není nižší než jmenovitá hodnota jeho zjištěné pohledávky s úrokem ke dni účinnosti reorganizačního plánu, nebo pokud žádný z věřitelů, jehož pohledávka je podřízena pohledávkám takové skupiny, neobdrží žádné plnění.²²⁹

V případě věřitelů uvedených v § 335 insolvenčního zákona je reorganizační plán vůči této skupině věřitelů spravedlivý, pokud podle něj každý z těchto věřitelů ke dni účinnosti reorganizačního plánu obdrží nejméně takové plnění, kterého by se mu zřejmě dostalo, kdyby po skončení insolvenčního řízení, ve kterém byl dlužníkův úpadek řešen konkursem, proběhla likvidace takového dlužníka.²³⁰

Předkladatel reorganizačního plánu ho může až do rozhodnutí insolvenčního soudu o schválení reorganizačního plánu vzít zpět.²³¹ Stejně tak jej může předkladatel reorganizačního plánu doplnit nebo změnit až do rozhodnutí insolvenčního soudu o schválení reorganizačního plánu.²³²

V případě, že nejsou splněny všechny podmínky pro schválení reorganizačního plánu stanovené insolvenčním zákonem, insolvenční soud ho zamítne.²³³

Po zamítnutí reorganizačního plánu insolvenčním soudem může jeho předkladatel předložit reorganizační plán znovu, pokud ještě neuplynula lhůta k jeho podání. Insolvenční soud může tuto lhůtu před jejím uplynutím prodloužit tak, aby předkladatel reorganizačního plánu měl dostatečný čas k jeho úpravě či doplnění, popřípadě na další jednání o něm.²³⁴

²²⁸ § 349 odst. 1 insolvenčního zákona.

²²⁹ § 349 odst. 2 insolvenčního zákona.

²³⁰ § 349 odst. 3 insolvenčního zákona.

²³¹ § 350 odst. 2 insolvenčního zákona.

²³² § 350 odst. 3 insolvenčního zákona.

²³³ § 351 odst. 1 insolvenčního zákona.

²³⁴ § 351 odst. 3 insolvenčního zákona.

2.7. Provádění reorganizačního plánu

2.7.1. Účinnost reorganizačního plánu

Reorganizační plán nabývá účinnosti v okamžiku, kdy rozhodnutí o jeho schválení nabylo právní moci, pokud jeho účinnost nebyla v reorganizačním plánu odložena na pozdější dobu nebo tak nerozhodl insolvenční soud.²³⁵

Rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu zavazuje všechny účastníky insolvenčního řízení (bez ohledu na to, zda reorganizační plán nepodpořili či s ním nesouhlasí) a další osoby dotčené ve svých právech a povinnostech reorganizačním plánem (takovou osobou může být například protistrana dlužníkem uzavřené smlouvy, u které reorganizační plán předjímá změnu nebo ukončení²³⁶).²³⁷

2.7.2. Účinky reorganizačního plánu

Účinností reorganizačního plánu nabývá dlužník zpět svá dispoziční oprávnění, přičemž tato oprávnění dlužníka mohou být v rámci reorganizačního plánu omezena ve prospěch jiných osob. Je tak možné, že dlužník má od účinnosti reorganizačního plánu veškerá dispoziční práva, tak i to, že dlužníku nenáleží žádná dispoziční oprávnění.²³⁸ Dalším dopadem účinnosti reorganizačního plánu je zánik ostatních omezení stanovených zákonem nebo rozhodnutím insolvenčního soudu v dosavadním průběhu insolvenčního řízení.²³⁹

Nabývá-li dlužník zpět svá dispoziční oprávnění, předá insolvenční správce dlužníkovi zprávu o své dosavadní činnosti a provede další úkony potřebné k vykonávání dispozičních oprávnění dlužníkem.²⁴⁰

Dalším dopadem účinnosti reorganizačního plánu je obnovení výkonu funkce valné hromady nebo členské schůze, nestanoví-li reorganizační plán jinak. Reorganizační plán může stanovit, kdo a za

²³⁵ § 352 odst. 1 insolvenčního zákona.

²³⁶ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 763. ISBN 978-80-7502-257-8.

²³⁷ § 352 odst. 2 insolvenčního zákona.

²³⁸ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1277. ISBN 978-80-7400-691-3.

²³⁹ § 353 odst. 1 insolvenčního zákona.

²⁴⁰ § 354 odst. 1 insolvenčního zákona.

jakých podmínek vykonává hlasovací práva spojená s obchodním podílem, cennými papíry nebo členstvím. Nestanoví-li tak reorganizační plán nebo nejsou-li splněny podmínky v něm stanovené, vykonávají tyto práva osoby, kterým tyto práva náležela do účinnosti reorganizačního plánu.²⁴¹

V souladu s reorganizačním plánem se od jeho účinnosti mění zakladatelský dokument nebo stanovy anebo jiné dokumenty upravující vnitřní poměry dlužníka a údaje, které se zapisují do obchodního rejstříku nebo jiného rejstříku právnických osob. Tyto změny se zapisují do obchodního rejstříku na základě reorganizačního plánu ukládaného do sbírky listin.²⁴²

Dalším účinkem spojeným s účinností reorganizačního plánu je zánik práv všech věřitelů vůči dlužníkovi, a to včetně pohledávek nepřihlášených do insolvenčního řízení, nestanoví-li insolvenční zákon nebo reorganizační plán jinak. Za dlužníkovy věřitele se pak považují pouze osoby uvedené v reorganizačním plánu, a to za podmínek a v rozsahu stanoveném v reorganizačním plánu.²⁴³ „*V podstatě platí, že dosavadní práva jsou přijetím reorganizačního plánu nahrazena obsahem a právy danými reorganizačním plánem.*“²⁴⁴

Účinnost reorganizačního plánu má také vliv na práva třetích osob k majetku spadajícího do majetkové podstaty (např. nájemní smlouvy, smlouvy o věcných břemenech, leasingové smlouvy²⁴⁵), neboť tato práva jeho účinností zanikají. Současně s účinností reorganizačního plánu vznikají tato práva osobám v něm určeným, nestanoví-li zákon nebo reorganizační plán jinak.²⁴⁶

Účinnost reorganizačního plánu naopak nemá vliv na práva věřitelů vůči spoludlužníkům a ručitelům dlužníka, neboť tato práva zůstávají nedotčena.²⁴⁷

Pohledávky věřitele z úvěrového financování přijaté dlužníkem s dispozičními oprávněními nebo insolvenčním správcem k dosažení účelu reorganizace po jejím povolení jsou pohledávkami za

²⁴¹ § 353 odst. 2 insolvenčního zákona.

²⁴² § 353 odst. 3 insolvenčního zákona.

²⁴³ § 356 odst. 1 insolvenčního zákona.

²⁴⁴ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1281. ISBN 978-80-7400-691-3.

²⁴⁵ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 771. ISBN 978-80-7502-257-8.

²⁴⁶ § 356 odst. 2 insolvenčního zákona.

²⁴⁷ § 356 odst. 3 insolvenčního zákona.

majetkovou podstatou. Tyto pohledávky se uspokojují přednostně před ostatními pohledávkami vyjma výdajů a odměny insolvenčního správce.²⁴⁸

Přijetím reorganizačního plánu zanikají pohledávky neuspokojované v insolvenčním řízení. Těmito pohledávkami se podle § 170 insolvenčního zákona rozumí různé úroky, úroky z prodlení, poplatky z prodlení, pohledávky z darovacích smluv atd. To neplatí pro mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka nebo stanoví-li reorganizační plán jinak.²⁴⁹

Účinnost reorganizačního plánu má vliv také na výkon rozhodnutí a exekuci, které po nabytí jeho účinnosti lze vůči dlužníku nařídit a provést k vymožení pohledávky stanovené reorganizačním plánem.²⁵⁰

2.7.3. Kontrola a dohled při provádění reorganizačního plánu

Dohled nad činností dlužníka při provádění reorganizačního plánu vykonává insolvenční správce. Insolvenční správce zejména doplňuje seznam majetku a závazků dlužníka a vrací-li se dlužníkovi dispoziční oprávnění, tak eviduje jeho činnost. Insolvenční správce je povinen nejméně jednou za tři měsíce podávat insolvenčnímu soudu a věřitelskému výboru zprávu o výsledcích své činnosti.²⁵¹

Jsou-li dlužníkovi navrácena dispoziční oprávnění, má dlužník vůči insolvenčnímu správci informační povinnost ohledně svých právních úkonů, o plnění reorganizačního plánu a o své jiné činnosti podle reorganizačního plánu. V případě zpráv o běžných úkonech při podnikatelské činnosti a zpráv o plnění dlouhodobých nebo opakujících se činností, má dlužník povinnost podávat tyto zprávy souhrnně za časová období určená reorganizačním plánem nebo rozhodnutím insolvenčního soudu.²⁵²

Omezuje-li reorganizační plán dlužníka v jeho dispozičních oprávněních, náleží výkon těchto oprávnění insolvenčnímu správci. Reorganizační plán může také stanovit, které právní úkony dlužníka jsou podmíněny souhlasem insolvenčního správce. Provede-li dlužník tyto úkony bez souhlasu insolvenčního správce, pak jsou neplatné. Je-li dlužník omezen v dispozičních právech

²⁴⁸ § 357 odst. 1 insolvenčního zákona.

²⁴⁹ § 359 insolvenčního zákona.

²⁵⁰ § 360 odst. 1 insolvenčního zákona.

²⁵¹ § 354 odst. 2 insolvenčního zákona.

²⁵² § 354 odst. 3 insolvenčního zákona.

k nemovitostem zapsaných v katastru nemovitostí, vyrozumí o tom insolvenční správce příslušné katastrální pracoviště.²⁵³

Kontrolu nad prováděním reorganizačního plánu dlužníkem s dispozičními oprávněními provádí věřitelský výbor postupy stanovenými reorganizačním plánem a na základě zpráv insolvenčního správce.²⁵⁴ Právní úprava tedy připouští i možnost, kdy reorganizační plán nestanoví žádné mechanismy kontroly. Věřitelé by se v takovém případě v podstatě vzdali možnosti kontroly průběhu reorganizace.²⁵⁵

V případě zjištění nedostatků může věřitelský výbor navrhnout insolvenčnímu soudu opatření vedoucí k jejich odstranění, a to včetně opatření směřujících k ukončení reorganizace.²⁵⁶

Dalším prostředkem kontroly při provádění reorganizačního plánu je možnost věřitelského výboru si předem vyhradit, že pro právní úkony se zásadním významem si musí dlužník s dispozičními oprávněními opatřit jeho předběžný souhlas.²⁵⁷

2.7.4. Změna reorganizačního plánu

V průběhu reorganizace lze reorganizační plán změnit, a to na návrh navrhovatele reorganizačního plánu. Podmínkou je, že v důsledku navrhované změny bude reorganizační plán lépe splnitelný. Je tak přípustná jakákoli změna, v důsledku které bude reorganizace řádně dokončena a insolvenční soud tedy nerozhodne o přeměně reorganizace v konkurs.²⁵⁸ V návrhu na změnu musí být popsán účel změny, navrhovaný způsob jejího provedení a dopad změny na jednotlivé skupiny věřitelů.²⁵⁹

²⁵³ § 354 odst. 4 insolvenčního zákona.

²⁵⁴ § 355 odst. 1 insolvenčního zákona.

²⁵⁵ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1280. ISBN 978-80-7400-691-3.

²⁵⁶ § 355 odst. 3 insolvenčního zákona.

²⁵⁷ § 355 odst. 2 insolvenčního zákona.

²⁵⁸ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 777. ISBN 978-80-7502-257-8.

²⁵⁹ § 361 odst. 1 insolvenčního zákona.

Návrh na změnu reorganizačního plánu musí být projednán věřiteli, kteří jej můžou v insolvenčním soudem stanovené lhůtě odmítnout. Pokud věřitel v této lhůtě a ani při jednání nevyjádřil nesouhlas s návrhem změny, má se za to, že s touto změnou souhlasí.²⁶⁰

Návrh změny reorganizačního plánu musí být schválen všemi skupinami původních věřitelů, většinou nových věřitelů, jejichž pohledávky jsou podle reorganizačního plánu zajištěny, většinou nových věřitelů, jejichž pohledávky podle reorganizačního plánu nejsou zajištěny, a většinou společníků dlužníka nebo jiné právnické osoby, na kterou podle reorganizačního plánu přešel majetek dlužníka.²⁶¹

Navrhované změny reorganizačního plánu insolvenční soud schválí v případě, že byly věřiteli schváleny výše uvedeným způsobem.²⁶² Neschválí-li insolvenční soud navrhované změny, zůstává v účinnosti dříve schválený reorganizační plán.²⁶³

²⁶⁰ § 361 odst. 5 insolvenčního zákona.

²⁶¹ § 361 odst. 4 insolvenčního zákona.

²⁶² § 361 odst. 6 insolvenčního zákona.

²⁶³ § 361 odst. 7 insolvenčního zákona.

2.8. Skončení reorganizace

2.8.1. Zrušení rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu

Insolvenční soud bez návrhu zruší rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu v následujících případech:

- byly-li některému věřiteli poskytnuty zvláštní výhody bez souhlasu ostatních věřitelů stejné skupiny věřitelů, a to do 6 měsíců od jeho účinnosti,
- byl-li reorganizační plán schválen podvodným způsobem, a to do 6 měsíců od jeho účinnosti,²⁶⁴
- byl-li dlužník, jeho statutární orgán nebo člen statutárního orgánu pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin, kterým dosáhl schválení reorganizačního plánu nebo podstatně zkrátil věřitele, a to do 3 let od jeho účinnosti.²⁶⁵

Zrušil-li insolvenční soud rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu, mohou věřitelé požadovat uspokojení svých pohledávek a dalších práv, která měli před jeho schválením. Tím však nejsou dotčena práva věřitelů a třetích osob založená reorganizačním plánem. Insolvenční soud může přijmout opatření směřující k ochraně oprávněných zájmů věřitele.²⁶⁶

2.8.2. Přeměna reorganizace v konkurs

Dalším způsobem skončení reorganizace je její přeměna v konkurs. Důvody pro přeměnu reorganizace v konkurs můžeme rozlišit na ty, na základě kterých může insolvenční soud rozhodnout bez svolání jednání²⁶⁷, a na ty, na základě kterých rozhodne insolvenční soud o přeměně po nařízení jednání²⁶⁸.

První skupinu tvoří následující důvody:

- insolvenční soud reorganizaci povolil na návrh dlužníka a ten sám navrhl přeměnu reorganizace na konkurs,

²⁶⁴ § 362 odst. 1 insolvenčního zákona.

²⁶⁵ § 362 odst. 2 insolvenčního zákona.

²⁶⁶ § 362 odst. 3 insolvenčního zákona.

²⁶⁷ § 363 odst. 2 insolvenčního zákona.

²⁶⁸ § 363 odst. 3 insolvenčního zákona.

- oprávněná osoba nesestaví ve stanovené lhůtě reorganizační plán, a to ani po jejím případném prodloužení insolvenčním soudem,
- byl-li reorganizační plán vzat zpět,
- reorganizační plán nebyl schválen insolvenčním soudem a uplynula-li oprávněným osobám lhůta k jeho předložení.²⁶⁹

Tuto skupinu tvoří důvody, které jsou zjevné a nezpochybnitelné, a tudíž soud může rozhodnout, aniž by svolával jednání.²⁷⁰ Pro tyto důvody může insolvenční soud přeměnit reorganizaci v konkurs ještě před schválením reorganizačního plánu insolvenčním soudem.²⁷¹

Druhou skupinu tvoří následující důvody:

- neplní-li dlužník při provádění reorganizačního plánu své podstatné povinnosti (např. spolupráce s insolvenčním správcem a věřitelským výborem²⁷²) nebo nebude-li možné plnit jeho podstatnou část,
- poruší-li dlužník svou povinnost uhradit řádně a včas úroky podle § 171 odst. 4 insolvenčního zákona,
- přestane-li dlužník po schválení reorganizačního plánu podnikat, i když podle schváleného reorganizačního plánu měl,
- neuhradil-li dlužník po schválení reorganizačního plánu pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky podle § 348 odst. 1 písm. e) insolvenčního zákona.²⁷³

Byl-li však reorganizační plán splněn v podstatných bodech, pak insolvenční zákon zakazuje přeměnit reorganizaci v konkurs.²⁷⁴ Pojmem „splněn v podstatných bodech“ můžeme rozumět takové splnění reorganizačního plánu, kdy již byly realizovány takové kroky plánu, které jsou

²⁶⁹ § 363 odst. 1 písm. a) až c) insolvenčního zákona.

²⁷⁰ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1287. ISBN 978-80-7400-691-3.

²⁷¹ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 9. února 2011, sp. zn. KSUL 45 INS 798/2009, 3 VSPH 1229/2010-B-85.

²⁷² KOZÁK, Jan. Insolvenční zákon: komentář. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). § 363. ISBN 978-80-7552-932-9.

²⁷³ § 363 odst. 1 písm. d) až g) insolvenčního zákona.

²⁷⁴ § 363 odst. 4 insolvenčního zákona.

v podstatě nevratné nebo by jejich návrat do původního stavu negativně ovlivnil nebo ohrozil míru a rychlost uspokojení dlužníkůvých věřitelů.²⁷⁵

Takovým krokem může být například případ, kdy jednotliví věřitelé již obdrželi úhradu převážné většiny svých zajištěných pohledávek stanovených reorganizačním plánem, nebo byla podle reorganizačního plánu již uskutečněna hospodářská nebo organizační opatření podniku dlužníka, v důsledku kterých se dá předpokládat, že pohledávky věřitelů budou splněny řádně a včas v souladu s reorganizačním plánem.²⁷⁶ Toto ustanovení tak směřuje především k ochraně věřitelů, neboť by touto přeměnou mohli být značně poškozeni.²⁷⁷

Rozhodne-li insolvenční soud o přeměně reorganizace v konkurs, pak nastanou účinky spojené s prohlášením konkursu. Insolvenční soud může stanovit podmínky takové přeměny jinak. V důsledku rozhodnutí insolvenčního soudu o přeměně reorganizace v konkurs se ruší zákaz započtení pohledávek po zveřejnění návrhu na povolení reorganizace.²⁷⁸

2.8.3. Splnění reorganizačního plánu

Je-li reorganizační plán nebo jeho podstatná část splněna (tj. dojde v souladu s reorganizačním plánem k uspokojení pohledávek věřitelů a jsou realizovány další opatření a kroky stanovené reorganizačním plánem²⁷⁹), vezme to insolvenční soud rozhodnutím na vědomí. Tímto rozhodnutím reorganizace končí.²⁸⁰

Skončí-li reorganizace, musí insolvenční soud rozhodnout o odměně insolvenčního správce a jeho nákladech.²⁸¹ Výše odměny se řídí § 2 a 2a vyhlášky č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů.

²⁷⁵ KOZÁK, Jan. Insolvenční zákon: komentář. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). § 363. ISBN 978-80-7552-932-9.

²⁷⁶ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 782. ISBN 978-80-7502-257-8.

²⁷⁷ HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1287. ISBN 978-80-7400-691-3.

²⁷⁸ § 363 odst. 5 insolvenčního zákona.

²⁷⁹ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. s. 785. ISBN 978-80-7502-257-8.

²⁸⁰ § 364 odst. 3 insolvenčního zákona.

²⁸¹ § 364 odst. 4 insolvenčního zákona.

Závěr

Cílem diplomové práce byl popis a analýza české právní úpravy institutu reorganizace. Při jejím zpracování jsem se snažil jít nad rámec zákonné úpravy, a to za využití judikatury zejména Nejvyššího soudu a vrchních soudů a odborné literatury, tak aby diplomová práce nebyla pouhým popisem zákonných ustanovení. Vzhledem k obsáhlosti zvoleného tématu se však v některých částech diplomové práce této popisnosti nebylo možné vyhnout.

Diplomová práce je rozdělena na dvě hlavní části, kdy část první se věnuje obecným institutům insolvenčního práva, které jsou společné všem způsobům řešení úpadku dlužníka, s přihlédnutím k institutu reorganizace, kdy insolvenční navrhovatel může již při podání insolvenčního návrhu navrhnout reorganizaci jako způsob řešení úpadku dlužníka. Druhá část je zaměřena na ustanovení § 316 až 364 insolvenčního zákona, která se vztahují výlučně na reorganizaci.

V závěru práce bych se chtěl zaměřit na přípustnost reorganizace jako na stěžejní bod celého institutu reorganizace, neboť od nastavení jejích podmínek se odvíjí, zda se bude moct dlužníkům úpadek řešit reorganizací nebo ne. Samozřejmě řešení úpadku reorganizací není odvislé pouze na splnění těchto právních kritérií, ale důležitou roli hrají i podmínky ekonomické (tedy neformální) povahy, jejichž splnění či nesplnění je odvislé od uvážení insolvenčního soudu či daného věřitele, který se rozhoduje o tom, zda reorganizaci podpoří či ne.²⁸²

Přípustnost reorganizace je omezena tzv. kvantitativním testem, který stanovuje podmínky, které musí dlužník splňovat, aby jeho úpadek mohl být řešen formou reorganizace. Nesplnění těchto podmínek však ještě pro dlužníka neznamena konečnou. Insolvenční zákon totiž umožňuje tzv. konsensuální reorganizaci, kdy dlužník nemusí splňovat kritéria kvantitativního testu za předpokladu, že předloží insolvenčnímu soudu reorganizační plán schválený polovinou zajištěných a polovinou nezajištěných věřitelů (počítáno podle výše pohledávek), a to nejpozději do rozhodnutí insolvenčního soudu o úpadku dlužníka.

Právní úprava se tedy pokouší nabídnout reorganizaci jako způsob řešení úpadku co největšímu počtu dlužníků. Odstraněním kvantitativního testu by samozřejmě došlo k ještě většímu využití reorganizace v praxi, nicméně úplným odstraněním těchto kvantitativních kritérií by velmi

²⁸² HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. s. 1200. ISBN 978-80-7400-691-3.

pravděpodobně došlo ze strany dlužníků ke zneužívání reorganizace za účelem prodlužování insolvenčního řízení a oddalování prohlášení konkursu.

Insolvenční zákon tedy stanovuje celkem přijatelné podmínky přípustnosti reorganizace, kdy na jednu stranu umožňuje dlužníkovi řešit úpadek formou reorganizace, i když nesplňuje kvantitativní test, a současně umožňuje dlužníkovi splňujícímu kvantitativní test navrhnout řešení úpadku formou reorganizace, i když nezískal potřebný souhlas věřitelů s reorganizací ještě před rozhodnutím o úpadku.

Seznam zkratk

Insolvenční zákon	zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení
Občanský soudní řád	zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
Občanský zákoník	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Seznam zdrojů

• Seznam použité literatury

- HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-691-3
- HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-715-6
- KOTOUČOVÁ, Jiřina. *Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon): komentář*. 1. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2010. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-320-2
- KOZÁK, Jan. *Insolvenční zákon: komentář*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-932-9
- MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy*. 3. aktualizované vydání podle stavu právní úpravy k 1.1.2018. Praha: Leges, 2018. Glosátor. ISBN 978-80-7502-257-8
- RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo. 2., doplněné a upravené vydání*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-444-7
- SMOLÍK, Petr. *Oddlužení v právním řádu ČR*. V Praze: C.H. Beck, 2016. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-617-3
- WINTEROVÁ, Alena a Alena MACKOVÁ. *Civilní právo procesní*. 9. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2018. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-298-1

• Seznam použitých právních předpisů

- Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení
- Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích
- Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu
- Zákon č. 229/1992 Sb., o komoditních burzách
- Vyhláška č. 191/2017 Sb., o náležitostech podání a formulářů elektronických podání v insolvenčním řízení

- Vyhláška č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů

- **Seznam použité judikatury**

- Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. KSHK 40 INS 2900/2008, 1 VSPH 165/2008-A
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 11. 2011 sp. zn. KSPL 29 INS 6385/2011, 3 VSPH 795/2011-A-10
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 12. 12. 2013, sp. zn. 29 NSČR 113/2013
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. 5. 2018, sp. zn. 29 NSČR 107/2016
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 6. 2009, sp. zn. KSHK 40 INS 2342/2009, 1 VSPH 300/2009-A-10
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 11. 2014, sp. zn. 29 NSČR 113/2014
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 20. 5. 2010, sp. zn. 29 NSČR 22/2009 (R26/2011)
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 8. 2016, sp. zn. 29 NSČR 70/2014
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. 29 NSČR 7/2008
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 21. 12. 2011, sp. zn. 29 NSČR 14/2011
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. 29 NSČR 20/2012
- Usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. KSOS 36 INS 1078/2009, 2 VSOL 106/2009-B-26
- Usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 5. 2011, sp. zn. II.ÚS 1232/11
- Usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2011, sp. zn. I.ÚS 955/11
- Usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 12. 2010, sp. zn. II.ÚS 2444/10
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 1. 2012, sp. zn. 20 Cdo 3845/2011
- Usnesení Ústavního soudu ze dne 10. 2. 2011, sp. zn. III. ÚS 188/11

- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 2. 2016, sp. zn. 29 NSČR 67/2014
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 9. 2011, sp. zn. KSPH 38 INS 3926/2009, 102 VSPH 90/2011-44
- Usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. KSBR 32 INS 4255/2009, 3 VSOL 283/2009-A-11
- VS v Praze sp. zn. KSPH 40 INS 2571/2009, 2 VSPH 289/2009-A-11
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 17. 3. 2008, sp. zn. KSPL 20 INS 437/2008, 1 VSPH 5/2008
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 21. 8. 2008, sp. zn. KSBR 37 INS 497/2008, 29 NS ČR 3/2008
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 1. 6. 2015, sp. zn. MSPH 99 INS 2391/2015, 3 VSPH 789/2015-A-36
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 6. 2015, sp. zn. 29 NSČR 50/2013
- Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 28. 4. 2009, sp. zn. KSOS 36 INS 1078/2009, 2 VSOL 106/2009- B-26
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 3. 2014, sp. zn. MSPH 96 INS 18470/2012, 1 VSPH 172/2014-B-70
- Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 18. 12. 2008, sp. zn. KSBR 27 INS 1207/2008, 3 VSOL 188/2008-B-81
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 20. 1. 2011, sp. zn. 29 NSČR 30/2010
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 7. 2009, sp. zn. MSPH 99 INS 453/2009, 2 VSPH 378/2009-B-30
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 7. 2010, sp. zn. KSPL 20 INS 2563/2009, 3 VSPH 470/2010-B-74
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 11. 2009, sp. zn. KSCB 26 INS 1949/2009, 1 VSPH 632/2009-B-32
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 11. 2009, sp. zn. KSCB 26 INS 1949/2009, 1 VSPH 632/2009-B-32
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 7. 2009, sp. zn. KSCB 28 INS 2880/2008, 1 VSPH 343/2009-B-103
- Nález Ústavního soudu ze dne 5. 4. 2016, sp. zn. II. ÚS 703/16
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 6. 2012, sp. zn. MSPH 89 INS 5393/2011 3 VSPH 512/2012-B-116

- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 9. února 2011, sp. zn. KSUL 45 INS 798/2009, 3 VSPH 1229/2010-B-85

- **Ostatní prameny**

- Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení
- Důvodová zpráva k zákonu č. 64/2017 Sb.
- MLÍKOVSKÝ, Pavel, 2015. *Předschválená reorganizace*. In: epravo.cz [online]. [cit. 15. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/predschvalena-reorganizace-99476.html?mail>

Reorganizace dle insolvenčního práva

Abstrakt

Cílem této diplomové práce na téma Reorganizace dle insolvenčního práva je podat ucelený popis nejdůležitějších institutů reorganizace jako jednoho ze sanačního prostředku řešení úpadku dlužníka a analýza těchto institutů. Reorganizace je v českém právním řádu upraven v zákoně č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení. Diplomová práce je rozdělena na dvě části, které jsou dále členěny na kapitoly a subkapitoly.

První část diplomové práce je věnována institutům insolvenčního řízení společných všem způsobům řešení úpadku s přihlédnutím k reorganizaci. Tato část se člení na pět kapitol věnujících se zahájení insolvenčního řízení, vymezení pojmu úpadku a hrozícího úpadku, obsahu a náležitostem insolvenčnímu návrhu, účinkům spojeným se zahájením insolvenčního řízení a projednání insolvenčním návrhu a rozhodnutí o něm.

Druhá část je pak věnována analýze samotné reorganizace, a to od podání návrhu na povolení reorganizace až po skončení reorganizace. Tato část je členěna do osmi kapitol, které se detailně věnují jednotlivým institutům reorganizace.

První dvě kapitoly se věnují pojmu reorganizace, tak jak ho vymezuje zákon, a její přípustnosti. Třetí a čtvrtá kapitola se zabývá návrhem na povolení reorganizace a rozhodování o něm. Pátá kapitola se věnuje rozdělení věřitelů do skupiny, které je důležité pro hlasování věřitelů o reorganizačním plánu.

Právě reorganizační plán je tématem následující kapitoly. Reorganizační plán je klíčovým dokumentem reorganizace, a tudíž je mu věnována poměrně velká část práce. Předmětem kapitoly sedmé je provádění reorganizačního plánu, která je zaměřena především na účinky reorganizačního plánu a kontrolu při jeho provádění.

Poslední kapitola je věnována skončení reorganizace, kdy může dojít ke zrušení rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu, přeměně reorganizace v konkurs anebo ke splnění reorganizačního plánu.

Klíčová slova:

Insolvenční řízení, úpadek, reorganizace.

Reorganization under insolvency law

Abstract

The goal of this diploma thesis „Reorganization under insolvency law“ is to provide coherent description of the most important legal institutes of reorganization, which is non-liquidation form of solution of bankruptcy and analysis of these institutes. Reorganization is regulated by the Act. No. 182/2006 Coll, on insolvency and modes of its solutions. The thesis is divided into two parts that are further divided into chapters and subchapters.

The first part describes institutes of insolvency proceedings that are common to all forms of solution of bankruptcy with focus on reorganization. This part is divided into five chapters that describe initiation of insolvency proceedings, bankruptcy, content and essentials of motion on insolvency, effects of initiating insolvency proceedings and consideration of motion on insolvency and court decision about it.

The second part contains analysis of the reorganization from its start to its end. This part is divided into eight chapters which explain institutes of reorganization in detail.

First and second chapter provide a definition of the reorganization and admissibility of reorganization as defined by law. Third and fourth chapter describe motion on permission of reorganization and the method of its approving by creditors and courts. Fifth chapter provides distribution of creditors into groups which is important for creditors voting about reorganization plan.

The reorganization plan is topic of following chapter. The reorganization plan is key document and therefore represents a big part of this thesis. The topic of seventh chapter is implementation of reorganization plan which is mainly focused on effects of the reorganization plan and control of its implementation.

Final chapter describes ways of ending of reorganization when court can annul the permission of reorganization plan, transfer of reorganization into bankruptcy or meeting the reorganization plan can happen.

Key words:

Insolvency proceedings, bankruptcy, reorganization.